

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan s večer izvešeni nedelje in pravnike ter velja po pošti prejemati sa avstro-ogrsko dežele na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kder hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K, za vse druge dežele in Amerike celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne oira. — Za omanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat.

— Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, št. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 84.

Pesemsko številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Klerikalni študentje.

Znano je, da je na Goriškem najmanj klerikalnih študentov. To dejstvo so spoznali klerikalci sami in goriški nadškof dr. Sedej sam priznava v okrožnici na duhovnike goriške škofije: »In res oni, ki so s pričanjem in srecem naši, so v veliki — manjšini.« Ko so preštevati klerikalci svoje vrste, so s strahom zapazili, da nimajo voditeljskega naračaja, da je med njimi mnogo prepriprostegega ljudstva, malo pa inteligence. Spravili so se na dijake — srednješolce. Prirejali so ž njimi tajne sestanke, plačevali jim pijačo na izletih, povabili jih na kako kokoš in jih na ta način pripravili za »Danico« in »Zarjo«. Med visokošolci so imeli klerikalci reči in piši: celih pet somišljenikov na celom Goriškem. Da se to število pomnoži, treba seveda pričeti s srednješolsko mladino. Z raznimi sredstvi so delovali in pridobili so si nekaj omahljivecev. Vrste klerikalnih visokošolcev so se ojačile za par oseb in zato bo moral biti shod »katoliških« študentov v Gorici. Za goriške klerikalne dijake-akademike, (h katerim se seveda ne sme prištevati teologov, ker niso akademiki), bi zadostovala mala okrogla mizica, okoli katere bi sedeli vsi in zborovali. Ker bi se pa utegnil kdo smejeti takemu zborovanju, so povabili vse »katoliške« študente iz vseh slovenskih dežel, iz Hrvaškega, Češkega in Poljskega. V takem številu se bo zamoglo opaziti pečico goriških klerikalnih študentov le v služaju, da bi zavzemali ti le mesto predsednika, podpredsednika in zapisnikarja pri zborovanju na odru. Na 21. in 22. dan avgusta, ko bodo imeli »katoliški« dijaki svoje zborovanje v Gorici, bodo torej kranjski in drugorodni klerikalni dijaki reševali čast goriških klerikalcev in že sedaj beremo v duhu pompozno poročilo v »Slovencu« z dne 24. avgusta o tem študentovskem zborovanju. »Tudi na Goriškem so se otrsli visokošolci liberalnega terorizma, zbrali so se v mogočino falango in sovražnike je strah pred to veliko četo. Na zborovanju se je zbralo 200 goriških študentov, ki so se navdušeno ogrevali za svoje krščanske ideale ter si prisegali, da hočejo vse svoje sile uporabiti in žrtvovati za dobrobit našega priprostegega ljudstva na Goriškem, ki tava še v liberalni temi in kateremu je tako potreba luči itd.« Prav izvrstna misel je bila, da priredi tudi akademsko ferialno društvo »Adrija« isti dan svoj izvanredni občni zbor, da se bo zamoglo

prešteti tudi vrste protiklerikalnih dijakov, ki bodo notabene v si iz Goriške. Naj le delujejo klerikalci kolikor hočejo in kolikor morejo, tega so že sedaj lahko gotovi, da rodi njihova akcija le tem večjo reakcijo in da je na Goriškem v vsakem stanu in v vsakem kraju dovolj faktorjev, ki bodo skrbeli ne mogote za to, da ne vzrastejo klerikalna drevesa do nebes, ampak za to, da ne dobe ugodnih tal za svoje korenine.

Rauchova gonja za Srbi na Hrvaškem.

Zagreb, 11. avgusta. Kakor vse kaže, je pridobil ban Rauch za svojo gonjo proti Srbom tudi madžarsko in avstrijsko vlado, kajti ta veleizdajška komedija zavzema čimdalje večjo obliko. Najbolje na celi stvari pa je, da so fantastičnega ova-duha Nastića tudi zaprli v Zagrebu, ker so našli v njegovem stanovanju mnogo kompromitujočega gradiva. To aretovanje pa je najbrže nova Rauchova spletk, kajti Nastić je vendar rešitelj Raucha in njegove vlade. Ban se res neusmiljeno maščuje Srbom, ker niso hoteli biti opora njegove vlade. Po celi deželi so Srbi pod policijskim nadzorom ter jih tudi vlačijo v zapore; tako so v Dubici zaprli več uglednih meščanov, med njimi župana Ervačanina in mestnega sodnika Vasića. Baje so že pripravljene dekreti, s katerimi se odvstavi in spravi v preiskavo cela vrsta srbskih uradnikov. Ta brezvestna gonja se vsakomur studi, edino Frankovci triumfirajo ter pomagajo Rauchu opravljati volunske posle. Rauchova gonja se gabi celo Madžarom, ki so vendar mojstri v preganjanju in zatiranju drugih narodnosti. Tako piše »Pesti Naplo«, da ima gonja proti Srbom na Hrvaškem močno politično ozadje. Velikoserbska propaganda nima z zapiranjem Srbov na Hrvaškem najbrže ničesar opraviti. Cela stvar je banu Rauchu zelo dobrodošla, da more poseči po nasilstvih. Ogrska vlada mu tam pomaga morda bona fide, ker se ministrski predsednik sklicuje na varstvo interesov monarhije. S tem pa dr. Wekerle le opravičuje svojo politiko na zgoraj. To je najfrivolnejša igra, ki se je sploh kdaj igrala. S tem se strasti in sovraštvo slovenskih narodov proti Madžarom le podžiga in stopnjuje. Zaradi fantastičnih sanjarij posamičnih rapsodističnih mož se ne sme zanetiti plamen po celi Hrvaški.

Budimpešta, 11. avgusta. Minister pl. Josipovič je imel z mi-

nistrskim predsednikom daljšo konferenco zaradi velikoserbskega gibanja na Hrvaškem. V isti namen pričakujejo danes ali jutri tudi bana Raucha, ki sporoči ministrskemu predsedniku, da se je dosedaj njegova taktika proti velikoserbski propagandi dobro obnesla.

Ustava za Bosno in Hercegovino.

Budimpešta, 11. avgusta. V bodočem delegacijskem zasedanju se bo razpravljalo tudi o razmerah v Bosni in Hercegovini. Nekateri ogrski delegatje nameravajo dokazati, da je z ozirom na preobrat na Turškem dosedajni vladni zistem v Bosni in Hercegovini nezdrljiv. Zahtevali bodo, naj se odpravi vojaška uprava ter se naj da deželi taka ustava, ki bo zagotavljala prebivalstvu nekako samoupravo. V političnih krogih pa zatrjujejo, da bo vlada preprečila to debato s tem, da bo že poprej sama ugodila takih željam ogrskih politikov. Skupno finančno ministrstvo je baje že pred mnogimi meseci, tedaj dokaj pred preobratom na Turškem, izdelalo načrt ustave za Bosno ter ga poslalo z obširno spomenico obema vladama. Dogodki na Turškem bodo brezdvomno pripomogli k temu, da se obravnave o tem načrtu pospešijo ter doženejo vsaj do začetka prihodnjega delegacijskega zasedanja.

Nemške državne finance.

Berolin, 11. avgusta. V prvem četrtletju tekočega leta je imela država 56 milijonov mark manj dohodkov, kakor je bilo proračunjeno. Tako slabo se je obnesla reformaj indirektnih davkov. Ako se bo tudi v ostalih treh kvartalnih primanjkljaj držal na tej višini, pride država v jako neprijeten položaj. Primanjkljaj pa je tudi zelo slabo spričevalo za finančnega ministra in ves njegov računski aparat.

Sestanek med angleškim kraljem in nemškim cesarjem.

Berolin, 11. avgusta. Danes dopoldne se je pripeljal angleški kralj s svojim spremstvom v Cronberg, kjer ga je že pričakoval nemški cesar s princezi in princezino Hensensko. Pozdrav obeh vladarjev je bil ceremonijalno ljubezniv. Sestanek nima političnega ozadja, ker vladarja nimata v spremstvu mero-dajnih državnikov. Kralj Edvard se je le odzval opetovanim vabilom nemškega cesarja na prijateljski sestanek, da more cesar Viljem na zu-

naj demonstrirati z dobrimi odnošaji z Anglijo.

Dogodki na Turškem.

Sultan za slogo in napredek.

Carigrad, 11. avgusta. Kakor poroča »Ikdan«, je sultan izjavil: »Ves narod tvori odbor za slogo in napredek. Jaz sem predsednik. Delajmo od danes naprej skupno za srečno obnovo domovine.«

Sultan — Mladoturci.

Sultan se hoče na vse načine prikupiti mladoturškemu odboru, ker mu je znano, kako mogočen vpliv ima mladoturška ideja na prebivalstvo. Pri zadnjem selamluku je nosil sultan mladoturški znak ter je obenem zapovedal, da so si tudi vsi pri tej paradi navzoči vojaki morali pripeti take znamenje. Deputaciji mladoturškega odbora iz Soluna je predlagal sultan, naj ga izvolijo za predsednika, češ, da je najstarejši Mladoturci. Častniki ostentativno ne nosijo nikakih redov več, temuč le mladoturški znak, to je rdeče-belo pentlo.

Saniranje finane.

Turška vlada bo od novega parlamenta najprej zahtevala, da ji dovoli najeti večje posojilo za izplačanje zaostalih plač uradnikom in častnikom. Nadalje hoče vlada prihraniti velike vsote na ta način, da odputi nepotrebne uradnike, ki se še potikajo po ministrstvih. Obenem pokliče vlada inozemske finančne in druge strokovnjake, ki naj pomagajo vzdigniti zemeljske zaklade. Od kar je izbruhnila revolucija, je otomanska banka že posodila vladi 3.900.000 kron.

Novi volilni zakon.

Novi volilni zakon se je razdelil vsem upravnim oblastim. Volitve bodo indirektno. Vsakih 500 ali vsaj 250 volilcev odpošlje po enega volilnega moža. Volilni okraji se krijejo z mejami sandžakov. Na 50.000 moških prebivalcev pride en poslanec. Manjši sandžaki smejo odposlati svojega poslanca, ako imajo vsaj 25.000 moških prebivalcev. Sandžaki, ki imajo 75.000 do 125.000 moških prebivalcev dobe dva poslance, 125.000 do 175.000 tri in do 220.000 štiri poslance. Aktivno volilno pravico ima vsak moški državljani, ki je 25 let star, ter sploh plača kake davke. Tudi aktivni vojaki imajo volilno pravico. Poslanec mora biti 30 let star.

Mladoturška vlada.

Mladoturški odbor nadaljuje z odstavljanjem in imenovanjem višjih uradnikov. Odbor je organiziral patrulo, ki zabranjujejo manifestacije pred sultanovo palačo. Po deželi

skrbi odbor za navdušenje in za prirejanje svobodomiselnih slavnosti. Funkcionarje stare vlade odbor povsod nadzoruje. Bivši komisar v Sofiji, Nedžile paša Melhame, se je hotel odtegniti nadzorovanju v lastni hiši ter je hotel pobegniti v avstro-ogrsko poslanstvo, kjer pa so ga odklonili, nakar ga je prišla policija ter peljala v ječo. Melhame je bil poprej načelnik vladnih volunov ter se je lani mudil v neki tajni misiji pet mesecev v Parizu, kjer je v tem času zapravil tri milijone državnega denarja. — Nekdanji visoki dostojanstvenik Mehemed Cerekes paša si je končal življenje, ker je uvidel, da ne uteče mladoturškemu odboru zaradi svojih velikih grehov. — V Smirni so Mladoturki odstavili polkovnika Fuada in stotnika Refika; ko sta prišla nato v Carigrad, ju je prebivalstvo psovalo, kamenjalo ter ju končno na gnojnem vozu peljalo v policijsko ministrstvo.

Belgrad, 11. avgusta. Z bolgasko-turške meje je prišla vest o resnih bojih med bolgarskim in turškim vojaštvom, pri katerem je bilo 12 turških vojakov ubitih. Baje so Bolgari prvi začeli streljati iz svoje čuvajnice Ormova na turški čuvajnici Kurlikule in Čivtemaja. Med Temiztepe in Čičtepe so Turki baje ubili 11 Bolgarov, nakar so bolgarski vojaki začeli streljati na turško vojaštvo, ki je prišlo dogodek preiskavat.

Carigrad, 11. avgusta. Turško časopisje se bavi z dogodki na bolgarsko-turški meji. Tudi ministri so se o tej stvari izrekli. Veliki vezir je rekel, ako Bolgarska ne da povoda, je Turčija ne bo napadala. Minister zunanjih del je izjavil, da se širi vest, da Bolgarska sklicuje svoje rezerviste. Turška vlada bo te vesti strogo kontrolirala ter takoj odredila vse potrebno. Minister notranjih del je rekel, da turška politika sicer ni agresivna, toda ako bo napadena, bo znala Turčija prav energično odgovoriti. Za Bolgare bi bila agresivna politika samoumor. Vendar je treba sedanji dogodek smatrati za navadno mejno afero. — Tudi ministrski svet se je bavil z dogodkom ter čaka sedaj na odgovor turškega komisarja v Sofiji.

Kaj bo s Kreto?

»Serventi Funun« piše glede Krete, da Grška ne bo imela več namena, priklopiti si Krete, ker je s turško ustavo tudi to vprašanje urejeno. Članek zahteva, naj tudi Krečani pošljejo svoje poslance v turški parlament ter upa, da bodo velesile to prizadevanje Turčije olajšale.

LISTEK.

Pri ljubi teti.

Ze dva tedna nisem doprinesel nobenega hudoelstva; zato so me po dovršeni prvi šoli poslali starši k bogati gorenjski teti Kristini na počitnice.

Teta Kristina je bila sitna in pusta stara devica. Njen obraz je bil podoben žalostno zamišljeni kozi. Zmeraj jo je vse bolelo, enomer je javkala, da je bolna. Pripravljala se je že deset let na smrt in valila tajinstveno jajce svojega testamenta. Okoli nje se je smukalo vse polno lačne zlahte. Vsi so se ji sladkali in klanjali in ji ministrirali; skrivaj pa so slatali, če ji že res kaj slabeje bije žila.

Med vso to sebično drhaljo je bila edina izjema nečakinja in moja sestrčina Milka. Bila je kakih osem let starejša od mene in prav imenitna punca.

Še sladkeje kakor vsiljiva zlahta se je sukljal okoli tete gospod Artur Piepsl. Nikomur ni bil ta možič tako podoben kakor slabo ponarejeni opi. Stanoval je v tetini hiši in se ji

znal tako prilizniti, da je smel upati na roko uboge Milke, ki pa je bila zamaknjena v mladega pravnika.

Ze drugi dan sem se naveličal zoprne vloge pridnega angela. Nakradel sem trdih, še zelenih orehov in jih izza podstrehe metal na mimo-idoče, kateri mi niso bili po godu. Najhuje sem bombardiral cilindar gospoda Piepsla. Ubil sem tudi par oken in naredil mnogo nepričakovane zgage. Teta Kristina pa je natančno zabeležila vse moje pregrehe.

Posebno piko sem imel na požrešno zlahto, ki je mučila Milko in mene. Nekega popoldne sem zlezal bos čez vrtno ograjo k sosedovim. Tam je prijazen dimnikar nekaj popravljaj v dimniku. Hitro sem porabil ugodno priložnost in sem se namazal po obrazu, vratu, nogah in rokah s sajami. Dimnikar mi je rekel, da tako lepega zamorčka še ni bilo na Gorenjskem!

Dobro zamazan sem se skrivaj splazil v hladno obednico. Tam je bilo že vse pripravljeno za popoldnansko kofedro. Skril sem se za bele gardine ob oknu. Kmalu so prišli tetini ministranti. Bile so večinoma moje stare sestrčine, vsaka s kupom razvajejnih kričavih otrok. Milke in tete ni bilo.

»Danes je naša stara maškara že zopet črno oblečena!« je dejala pri-

va. »U, ta naša teta! Toliko je že stara, pa je še zmeraj tako neumna!«

»Pa res!« je pritegnila druga. »Trdno je preverjena, da se je njen častilec, tisti lajtnant, res ustrelil zaradi nje.«

»U, pa jo zebe!« je hitela prva.

»Zaradi dolgov se je.«

»Ne,« je trdila tretja. »Defravdiral je.«

»U, ta stara gos!«

Tedaj pa sem skočil nenadoma izza gardin sredi mednje. Oh, kako so se prestrašile nedolžnega zamorčka! Prevrnile so mizo, krožniki, skledice in kozarci so padali na tla. Lep kup čepinj je bilo tukaj videti! Sestrčine so kričale in javkale, otroci so evlili, jaz pa sem skakal kakor mlad satan po sobi! Prestrašene so se gnetle pri vratih, jaz pa med njimi, da so bile hkratu njih bele obleke vse marogaste.

Prekmalu je prisopihala teta Kristina in moja veseloigra je bila pri kraju. Sajasta zlahta pa je vpila nad mano in me tožila teti. In vsaka pritožba je imela refren: »U, ta Žiga! Spodite ga nazaj v Ljubljano! U ta falot!«

»Žiga, Žiga!« mi je zažugala teta, ko je videla omarogane sorodnike in žalostne razvaline na tleh. »To si zapišem! Škoda, da hodiš že v prvo gimnazijo —«

»Prosim, v drugo!«

Teta je menda hotela kihnuti, tako je raztegnila obraz; pa ni bilo nič. Zapela je samo skozi nos: »Mhm!«

Jaz pa se nisem dal kar tako ugnati v kozji rog in sem ji povedal vse, kar so govorile prej o njej in o tistem lajtnantu. Teta je hotela zopet kihnuti, pa se ji ni posrečilo. Rekla je samo »Mhm!« Jaz pa sem šel zamorčka prst.

V moji odsotnosti se je menda šele razvil najlepši vihar. Teta Kristina je zapodila vso obrekljivo in dediščino lačno zlahto od hiše. Ostala sva le Milka in jaz.

»Žiga,« mi je rekla teta, ko sem se vrnil lepo umit, »mera tvojih hudobij je polna! Pisala bom papanu, da pride pote!«

Ob teh besedah me je izpreletel mrz, dasi smo živeli v vročih pasjih dneh. Videl sem že jeznega papana s palico pred sabo. Oh, in s sabo sem imel same tenke poletenske hlačice! Poparjen sem se splazil na vrt.

»Eh,« sem si mislil, »tepen bom tako ali tako! Alea est iacta. Zakaj ne bi še gospodu Piepslu naredil nekoliko zgage!«

Gospod Piepsl je stanoval v prvem nadstropju. Okno na vrt je bilo odprto. Pri sosedu sem izmaknil lestvico in po njej srečno splezal v Piepslovo sobo. Komaj sem bil notri, že

je zarožljaj ključ; jaz pa naglo pod posteljo.

Piepsl je sedel za mizo in jel nekaj pisati. Kar ga je nekdo zdolaj na ulici poklical. Odšel je in zaklenil za sabo.

Neutegoma sem skočil izpod postelje, vzel Piepslovo pismo in se podvil zopet skozi okno. Srečno sem shranil tudi lestvo pri sosedu. Med fizičlom skrit sem bral Piepslov list:

»Ljubi brat! Srečen slučaj je odpodil nevarno zlahto. Milka mi je obljubljena in dobi vse po starem krokdilu. Da bi bila le že neumna kamela tam, kjer muh ni. V kratkem kaj več. Tvoj Artur.«

Tako nekako je pisal Piepsl. Pismo sem nesel takoj Milki.

Ne vem, kako je bilo to — kar naenkrat se je vrnila k meni in klicala: »Žiga, ti si me rešil! Žiga, kako sem srečna!«

Teta me ni zatožila papanu. Gospod Piepsl je izginil kakor kavra in Milka je — čez nekaj let — dobila svojega izvoljenca. Moja preluba teta pa še vedno živi in ima vso zlahto za norca. Vsak mesec je prosim na posodo. In teta mi pumpa vsak mesec.

Bog ji daj doseči Metuzalemove leta!

Rado Murnik.

Nemiri v Perziji.

London, 11. avgusta. V Teheranu se vedno divja revolucija. Včeraj se je ves dan streljalo. Sultanove čete so bombardirale tisti del mesta, kjer stanujejo revolucionarji, z granatami. Proti večeru so zadoneli celo topovi. — Sah je izdal razglas, ki je prebivalstvo znova razkačilo. Z razglasom se je namreč sklicanje parlamenta odgodilo na nedoločen čas. S tem je takorekoč ustava suspendirana. Sah je že povabil k sebi na posvetovanje 330 najhujših reacionarjev, iz katerih sestavi nekaj posvetovalni odbor, da zastopa parlament in ministrski svet.

Iz temnih kotov.

Prijazna in simpatična je Ljubljana, vsa svetla je in kamor pogleda oko, zazre zelenje, travnike, vrtove in drevored. Majhno mesto je še, a dolgo ne bo več; postalo bo veliko mesto. 40.000 prebivalcev že ima, a ker so Šiška, Vič in Vodmat v resnici le ljubljanska predmestja, ker gravitirajo po vseh svojih interesih v Ljubljano, že lahko rečemo, da ima naše stolno mesto 50.000 prebivalcev.

Ljubljana je še majhno mesto in tudi malomestno je življenje. A tudi to malo mesto ima že svoje temne kote in v tem malomestnem življenju se primerjajo pojavi, ki pričajo, da se nekako paralelno z zunanjim, z očitnim razvojem mesta premikajo socialne razmere in to v dobrem in v slabem.

Ljubljana je na potu, da postane veliko mesto in stara stvar je, da imajo velika mesta svoje jako temne strani. Čim več je kje luči, tem več je tamkaj tudi teme. V malih mestih se prebivalstvo razlikuje prav malo, na kmetih nič, v mestih pa se deli prebivalstvo na različne socialne plasti in kolikor večje je mesto, toliko bolj je prebivalstvo socialno diferencirano.

Najnižje socialne plasti prebivalstva zanimajo sociologe v prvi vrsti. Ponekod vladajo v teh plasteh razmere, ki so vprav grozne. A tisti fenomeni, ki se pojavljajo v resnično velikih mestih, se opazujejo tudi drugod, seveda v milejši obliki, in celo v Ljubljani.

Koder prebiva mnogo ljudi stisnjenih na majhen prostor, takih ljudi, ki niso imeli prave vzgoje, ki niso hodili dosti v šolo, ki žive v uboštvu ali celo trpe pomanjkanje, tam se vedno pokaže resničnost starodavne primere, da eno gnilo jabolko okuži celo polico zdravih jabol.

Zdravnik in sociolog imata podobne naloge: prvi preiskuje zdravstvene razmere, drugi socialne. Pri nas mislijo ljudje največkrat, da obsega pojem socialnega vprašanja samo izboljšanje ekonomičnih razmer posamičnih skupin. Tako mislijo dostikrat tudi tisti, ki so v največji meri zainteresirani na socialnem vprašanju. Če se podraži pijača, so takoj pripravljeni iti na boj, nič ne pomislijo, da ima podraženje pijače ne le slabe posledice, nego tudi dobre. Slaba posledica je, da se zvišajo konsumenti izdatki, dobra pa, da se omeji pijančevanje.

V naslednjih vrstah hočem na podlagi zanesljivih informacij ter lastnih raziskovanj posvetiti v nekatere temne kote ljubljanskega življenja, oziroma življenja v ljubljanskih predmestjih. Navedel bom le dejstva, suha dejstva. Ne bom teh dejstev ne tolmačil ne izvajal iz njih zaključkov, ker hočem podati samo

skico socialnih razmer v najnižji plasti ljubljanskega prebivalstva, v namen, da vzpodbudim s tem v širših krogih zanimanje za socialne odnose v našem mestu.

Značilno za Ljubljano je, da prebivajo v tem mestu večinoma ljudje, ki niso tod doma, nego so se prej ali pozneje semkaj priselili. To se opazita tudi drugod, saj je to naravna posledica izredno hitrega naraščanja mest. Vsa mesta, ki so postala velika, so postala to vsled priseljevanja, potem pomnoževanja avtohtonega prebivalstva se ni nobeno mesto posebno razvilo. Mesto je povsod nekaj poseben magnet za ljudi, ki žive zunaj na deželi. Kdor je na deželi s svojimi razmerami popolnoma nezadovoljen, ta navadno sili v mesto v nadi, da si tu izboljša svoj položaj in da bo tu živel srečneje in udobneje. Seveda je to priseljevanje vedno odvisno od razvoja industrije in trgovine. Ko bi se bilo v Ljubljani vršilo to priseljevanje zadnjih pet let redno, bi bila Ljubljana danes že jako veliko mesto. Toda priseljevanje v Ljubljano se je pri nas znatno omejilo vsled tega, ker so se ljudje izseljevali v Ameriko. Deloma je bilo to pač na škodo Ljubljani, v obče pa vendar na korist, kajti trgovina in industrija se nista posebno razvili v teh letih in če bi se bili ljudje v večjem številu sem selili, bi morda že imeli v Ljubljani tak proletarijat, kakršen je zbran v starem mestu v Trstu.

(Dalje prihodnjik.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. avgusta.

— **Kongres slovanskih časnikarjev.** Jutri zvečer ob 8. so povabljeni v »Narodni dom« razna narodna društva v svrhu, da se izvoli odbor, ki bo prevzel nase pripravljala dela glede sprejema slovanskih gostov, ki pridejo na kongres slovanskih časnikarjev dne 8. in 9. septembra v Ljubljano. Društva, ki so dobila vabilo, prosimo, da zanesljivo pošljejo na ta sestanek svoje zastopnike. — Na kongresu se bo razpravljalo tudi o ustanovitvi centralnega organa slovanskega časopisja. Podrobni načrt o tem je sestavil delegat I. vseruskega časnikarskega shoda A. Stahovič in ga poslal županu Ivanu Hribarju. Svoj predlog bo Stahovič osebno utemeljeval na kongresu. Centralni organ slovanskega časopisja bi se naj tiskal po Stahovičevem načrtu v ruskem, poljskem, češkem, srbo-hrvaškem in francoskem jeziku. Za stroške bi prispevali Rusija 25%, Poljska 20%, Češka 20%, Srbija 10%, Bolgarska 10%, Hrvaška 7½% in Slovenija 7½%. — Društvo slovanskih književnikov in časnikarjev prosi slovanske liste, da bi ponatiskovali notice, tičeče se vseslovanskega časnikarskega kongresa, ki se pričakuje v »Slovenskem Narodu«, ker je tajništvu radi preobilih, na kongres se nanašajočih poslov popolnoma nemogoče vsakemu posannemu listu pošiljati notice.

— **Prvi sestanek slovenskih svobodomislečev** se bo vršil 7. septembra v Ljubljani. Tako se izpolni vendar enkrat želja slovanskih svobodomislečnih vrst, ki so bile dosedaj razkropljene brez skupne vezi in raztresene po Sloveniji. Tu se bo nudila prva prilika, da se vsi oni resni delavci za svobodo proti tlačanstvu klerikalizmu in drugih zaslužujočih institucij, vsi zvesti pristaši »Svobodne Misli« in njenega stremljenja za svobodo naroda vseh spon duševnih ka-

kor fizičnih, vseh predsodkov in karšnega hlapčevanja, ki je poniževalno za človeško dostojanstvo, natančneje seznanijo in se spoje v te vse vrste za naše delovanje v bodočnost. Podrobnejši program se bo še pravčasno objavil po časopisu. Opozarjajo se pa vsi naši somišljeniki in prijatelji svobodomiselnega gibanja med Slovenci, da je vstop dovoljen izključno le onim, ki se bodo javili uredništvu »Svobodne Misli« (Vinogradi — Praga) in doposlali 1 K 10 vin. z natančnim imenom, da se jim izgotovi legitimacija. Na naš sestanek vabimo le one odkrite prijatelje svobode, ki se ne bodo strašili v javnem življenju klerikalnega boja in v katerem na srečo, da otmemo naše ljudstvo pravilje praznoverja in klečeplastva pred lesenimi maliki in strankarskimi »božjimi« namestniki. Na one, ki se ne priglase, se ne bo oziralo. Posebej se ne bo vabilo nikogar. Kdor se čuti svobodomiselnega, nam je dobro došel. Posebno napredna, demokratska in svobodomiselnega društva naj blagovolijo odpustiti delegate na naš prvi sestanek, da si tam začrtamo smer našega podrobnega dela. Vsled važnosti novega kulturnega pojavnega, katerega je prinesla »Svobodna Misel« tudi na Slovensko, se bo gotovo tudi naše napredno dijaštvo udeležilo shoda. Velika vloga pa čaka tudi naše žensstvo, ki mora čutiti svojo dolžnost, da se vzdrži na delu za svobodo in samo poseže krepkeje in odločneje v usodo našega naroda in njega bodočnost. Predvsem torej oni, ki se vam ni treba bati »krščanskega« maščevanja klerikalcev, pridite na svobodomiselnih shod in se strnite v trdno falango za boj proti klerikalizmu. Somišljeniki na delo! Vse dopise je naslavljaliti na uredništvo »Svobodne Misli« (Vinogradi — Praga).

— **Shod slovanskega učiteljstva v Pragi.** Slovanski shod, ki se je pred kratkim vršil v Pragi, je mogočno poživil misel slovanske vzajemnosti med vsemi slovanskimi narodi. Vseposvods čutijo, da je treba ožjih, intimnejših zvez med posamičnimi slovanskimi narodi. To priča sijajno tudi slovanski učiteljski shod v Pragi. Skupna zadeva, skupna skrb vseh slovanskih narodov je vprašanje o narodni vzgoji slovanske mladine in ta velevažna zadeva je pripeljala na stotine slovanskih učiteljev v Prago. V nedeljo je bil na Žofinju prijateljski večer. Naval občinstva je bil ogromen. Na stotine ljudi sploh ni dobilo prostora. Posebno presrečno in simpatično so bili sprejeti jugoslovanski učitelji in njih dajce. V ponedeljek je bila slavnostna otvoritev shoda. Na to sejo so prišli podžupan dr. Štych in mnogo državnih in deželnih poslancev. Za predsednika je bil izvoljen starosta čveških učiteljskih društev I. Černy, za častne predsednike pa zastopniki vseh slovanskih narodnosti, med njimi D. Trstenjak, I. Maglen in B. Vrečko. Pozdravili so shod v imenu Prage podžupan dr. Štych, v imenu češkega narodnega sveta dvorni svetnik prof. Čelakovsky, v imenu češkega vsenčilišča profesor Drtina, v imenu mednarodne federacije »Svobodne Misli« dr. Bartošek, v imenu češkega kmečkega ljudstva vodja agrarne stranke poslanec Zazvorka. Za zvezo jugoslovanskih učiteljskih društev je govoril Luka Jelenc. Po referatu Jos. Černega »O narodni vzgoji«, je bil banket, na katerem je bilo izrečenih mnogo navdušenih napitnic. Popoldne so zborovale tri sekcije, ki so se posvetovala o tematih: Narodnost in njen pomen za vzgojo, narodna vzgoja v šoli in

narodna vzgoja izven šole. Zvečer je bila na čast slovanskim učiteljem slavnostna predstava v »Narodnem divadlu«.

— **Napadi na učiteljstvo** se zadnji čas vedno bolj množijo v klerikalnih listih. Tudi Gostinčarjeva »Naša Moč« blati učitelje tako podlo kot poulični fakin. V zadnji številki piše takole: »Tržaški liberalni učitelji so sploh največja mizerija, kar jo je človek še kdaj videl. Večina od njih ima le štiri razrede ljudske univerze, potem skozi pripravniki razred zlezejo v koprsko učiteljsko, iz katerega pridejo še bolj trapasti kakor so šli vanj. Ne znajo ne dobro slovensko, ne italijansko, ne nemško; šolo zanemarjajo tako, da v tržaški okolici otroci še v petem razredu ne znajo brati, temveč le »puštaborajo«, kakor pravimo. Redek je tisti otrok, ki ga spravijo te dike slovenskega liberalnega učiteljstva na srednje šole. Na Kranjskem se celo po zavodni strašno boje tržaških otrok, če sem prosijo, ker nič ne znajo in so podivjani. So pa tržaški in istrski učitelji uprav kneževsko plačani.« Pod plaščem svoje poslanske imunite Gostinčar lahko tako psuje, vendar bi mu kakega povračila, ki ga je zaslužil za tako barabarsko pisanje, sam svet Peter ne odvzel. Naj bo vesel Gostinčar, da so bili liberalni učitelji tisti, ki so ga navadili brati in pisati in se mučili toliko let z njegovo butico. V zahvalo zato jih zdaj psuje! Dobrota je res sirota!

— **Ustavljena preiskava.** Piše se nam: Pri zadnjih deželnozborskih volitvah se je dogodil v Dornbergu škandal, o katerem je že svoj čas poročal »Slovenski Narod«. Volilna komisija je namreč razveljavila pri ožji volitvi 67 glasovnic, ker je manjkalo pri imenu »Alojzij Štrekelj, državni poslanec«, bivališče. To je provzročil župnik Juvančič, ki je sedel v komisiji. Proti temu koraku je bila podana kazenska ovadba in sedaj je preiskava naenkrat — ustavljena. Zakaj? Ali niso več mogoče pred pravico v Avstriji vsi enaki? Ali je za duhovnike druga mera? Tudi pri nas smo čitali pismo kostanjeviškega kaplana Bartola na dr. Lampeta.

— **Ubog kmet in njegov najboljši prijatelj.** Iz žužemberškega okraja se nam piše: Zadnji čas smo iz ust »najboljšega prijatelja« naših kmetov, to je iz ust duhovnikov, pogostoma slišali stokanje, da ni krme in da mora kmet živino prodajati za slepo ceno. Tudi »Slovenec« in »Domoljub« sta na dolgo in na široko pisarila, kaj bo počel ubogi kmet, ko nima krme in s čim bo čez zimo redil živino. Lejte, lejte, smo si mislili, ko smo to čitali, kako nas imajo radi; kako se jim smilimo. Pa te misli so nam kmalu prešle. Ko bi bilo »Gaspudom« res toliko zaubogekakmeta, kakor govore, ne bi kaplanje spravljali na farovške svile celih vozov mrve, nabrane od kmetov za vero. Častiti gospod Žavli iz Žužemberka nima ne krav ne konj, ne koz ne kozlov, pa vendar je nabral pri kmetih lepo naložene vozove mrve, če prav je nima za kaj rabiti. Pa še prav zadovoljen je bil, ko je pobiral od kmetov stare »kluke« mrve in jo nalagal na vozove in njegovo srce ni kar nič vprašalo, če kmet te mrve ne bo pogrešal. Ako bi mu bilo res kaj za rezeve kmete, ki prodajajo vsled pomanjkanja krme živino iz hlevov, bi gotovo ne pobiral blaga, ki ga kmet zlasti letos krvavo potrebuje, kaplan ga pa nima kaj rabiti. Kar milo se stori človeku, če vidi kako neumni, neskončno neumni so naši kmetje, ki

dajo mrvo, ki jo bodo sami krvavo rabili, ljudem brez družine in brez živine. Na spomlad se bodo farovške svile na široko odprle in tista mrva, ki so jo zdaj kmetje darovali, se jim bo tedaj vagala po najvišji ceni.

— **Za zboljšanje plač štajerskemu učiteljstvu.** Razni okrajni šolski sveti na Gor. Štajerskem so sklenili soglasno, naprositi deželni šolski svet, naj izdela zakon, s katerim se zenačijo plače učiteljem in učiteljicam s plačami državnih uradnikov 11. do 8. činovnega razreda. Ta načrt se naj predloži deželnemu zboru že v letošnjem zasedanju, a deželni šolski svet naj zastavi vse sile, da bo zakon tudi sprejet. Izmed korporacij na Spodnjem Štajerskem je sprejel tak sklep dosedaj menda le okrajni zastop v Rogatecu na predlog dr. Schusterja.

— **Imenovanje.** Ivan Cibic je imenovan za računskega asistenta pri pomorski vlad v Trstu.

— **Iz umetno - obrtne strokovne šole.** Profesor na umetno - obrtni strokovni šoli v Ljubljani, Josip Vesel, je pomaknjen v VII. činovni razred.

— **Iz šolske službe.** Suplentinja na šoli v St. Petru, gđc. Leopoldina Kogej, je imenovana za provizorično učiteljico in šolovoditeljico v Vojskem okraj Logatec.

— **Franč Kadilnik +.** V visoki starosti 83 let je danes umrl v Leonišču prvi slovenski turist, oče slovenskega hribolestva, gospod Fran Kadilnik, častni član slovenskega planinskega društva. Rajnik, ki je zdaj leta prebil v pokouju, je bolehal že dolgo časa. Kaj pomeni Fran Kadilnik za slovensko turistiko, je bilo že večkrat obrazloženo v »Slovenskem Narodu«. Kdor je pokojnika poznal, ga je čislal. Bil je zlata duša, ljubezniv in priprost, ki je na svetu ljubil le dvoje: gorenske planine in svoj narod. Kadilnik ni bil samo prvi in najpopularnejši slovenski turist, bil je tudi z dušo in telesom narodnjak. Bodi ljubeznivemu možu prijazen spomin.

— **Dr. Anton Arko +.** Okrajni zdravnik v Škofji Loki dr. Anton Arko, je večeraj jutraj po kratki bolezn umrl v Leonišču v Ljubljani v starosti 62 let. Pokojnik je bil zelo priljubljen, obče čislán zdravnik in vedno zvest pristaš narodno - napredne stranke. Blag mu spomin!

— **Izzrebani porotniki.** Za III. porotno zasedanje, ki se začne 31. t. m. v Novem mestu, so izzrebani sledeči porotniki: a) glavni: Leopold Vidmar, posestnik in gostilničar v Straži; Daniel Murn, trgovec v Gradacu; Alojzij Tomažin, posestnik in gostilničar v Smedniku; Franc Loy, trgovec v Kočevju; Martin Volovec, posestnik in trgovec v St. Jerneju; Ivan Stipančič, posestnik v Gradacu; Franc Plut, trgovec v Ratjem; Anton Arko, posestnik in mizar v Ribnici; Alojzij Hudec, trgovec in župan v Mirni peči; Ivan Repovž, posestnik in trgovec v St. Janžu; Andrej Turk, posestnik in mesar v Višnji gori; Herman Klobučar, posestnik in klepar v Krškem; Ivan Schauer, trgovec v Cermonšnjici; Karel Nachtigal, usnjár v Žužemberku; Josip Čudovna, posestnik v Čadrežu; Juri Sterk, trgovec v Vinici; Anton Strumbelj, posestnik v Gornji Ajdovici; Josip Kapš, posestnik in gostilničar v Prelesjem; Franc Kužnik, posestnik in župan v Podliscu; Andrej Lakner, posestnik in gostilničar v Črnomlju; Anton Fajdi-

(Dalje v prilogi.)

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalje.)

Četvero oči je z največjo napestostjo motrilo gospo Katarino in barona Herberta, ko sta se drug drugega poklonila. Berta je predstavila barona svoji vzgojiteljici. Z največjo pozornostjo je opazovala oba in ravno tako Ada. Toda niti najmanjša stvarica ni kazala, da bi se baron in gospa Katarina poznala. Oba sta se vedla naravno in neprisiljeno, s tisto prijazno vljudnostjo, s katero se pozdravljajo tuji ljudje, ako se slučajno sestanejo.

Dokler je gospa Katarina govorila z baronom, se Ada in Berta nista premaknili z mesta in sta se od strani še potem, ko se je prigugal stari Mesesnel in mu je hitel Herbert naproti, da ga pozdravi.

»Tvoja opazovanja so pa res mnogo vredna,« je Berta porogljivo zašepetala svoji sestrični na uho. »Ali si jih zdaj opazovala? Od daleč je bilo spoznati, da se ta dva še nikdar nista videla, kaj še, da bi se poznala.«

»Hvala Bogu, da je tako,« je rekla z resničnim zadoščenjem Ada. »Tudi jaz sem ju ostro opazovala. Prav nič se nista izdala. Zdi se mi,

da se res ne poznata. O Berta, ti si ne moreš misliti, kako me to veseli.«

Berta je samo skomizgnila z rameni, kajti zavedala se je, da s tem še ni dosti doseženo, da se baron Herbert in gospa Katarina ne poznata. Ada pa ni imela časa razmišljati o tem, ker se ji je pridružil baron Herbert, čim je bil pozdravil hišnega gospodarja in ji je posvečal tako nežno pozornost, da jo je prevzemalo najsladkejšje zadovoljstvo. Zdjaj se ni več bala tekmovanja lepe gospe Katarine in zdela se ji je, da ima tudi veliko več upanja na končno zmago kakor njena sestrična Berta.

Domače zabave se je udeležil tudi Mesesnelov sin Ivan. Držal se je sključeno kakor vedno in bil zamišljen in malobeseden kakor vedno. Berta se je čudila, da je sploh prišel v družbo, ker je vedel, kdo je vse povabljen in da med gosti ne bo nikogar, ki bi ga utegnili zanimati. Začudenje Bertino je pa še naraslo, ko je zagledala malo kasneje svojega brata v prav živahnem pogovoru z gospo Katarino. Poznala je svojega brata in vedela, kakoj pri čem da je. Poreden usmev se je pojavil na njenih ustnih. Odkar je začutila možnost, da bi gospa Katarina zamogla kdaj postati njegova nevarna, je ni več marala.

Mladi Mesesnel je sedel z gospo Katarino pri oknu, nekoliko stran

od ostale družbe. Zmenil se ni nihče za nju in tako sta se lahko nemoteno razgovarjala in zabavala.

»Navadno ne maram takih velikih in šumnih družb,« je govoril Ivan, »in če sem doslej sem in tam prišel za kake pol ure, sem to storil samo iz obzirnosti do očeta, ki ima na takih priredbah svoje veselje, danes pa sem prav zadovoljen, da sem prišel, ker imam vsaj enkrat priliko, da se z vami malo porazgovorim.«

Berta, ki je prisluškovala, se je na tihem smejala rožicam, ki jih je začel saditi njen brat. »Kako je neroden,« si je mislila in se čudila, ker je imela brata že davno na sumu, da je njegova melanholija samo maska, sicer pa da je skriten lahkoživec.

Tudi gospa Katarina se je nasmejhala nekoliko okornemu poklonu mladega Mesesnela.

»Zanimame me že dolgo, gospa,« je nadaljeval Ivan. »Kadar sem imel priliko vas videti, sem imel vtisk, kakor da nosite v svojem srcu posebno tajnost. Tako rezervirani ste vedno, tako hladni, nikdar se ne smejeje glasno in od srca, nikdar niste prav vesela.«

»Opazovali ste me natančno,« je rekla gospa Katarina resno in kakor da bi bila nekoliko vznemirjena. »Ali moja rezerviranost je posledica mojega temperamenta in moja resnoba posledica nesreče, ki me je za-

dela. To vam je vendar znano, kako hitro po poroki je moj mož umrl.«

»Da, da,« je zamišljeno menil Ivan, »a ne morem se iznebiti čustva, da vam leži nekaj posebnega na srcu. Sicer pa ima vsak človek kako tajno boleost, vsak ima svojo skrivnost, ki mu gloda na srcu...«

Gospa Katarini ni ta pogovor kar nič ugajal. »Kaj neki hoče?« se je na tihem vpraševala in začudeno pa tudi vznemirjeno ogledovala svojega soseda.

»Na mojem srcu ne gloda ničesar in tajnosti nimam nobenih,« je izjavila resolutno. »Včasih sem pač žalostna, kadar se spominjam, kako nenadoma mi je kruta usoda vzela ljubega moža, ali kolikor je mogoče, sem se potolažila. Da nimam premoženja in da si moram svoj kruh služiti z delom, to mi življenja ne greni; človek je lahko srečen, tudi če ni premoženja in moje delo v hiši vašega očeta je prijetno in hvalno.«

Ivan Mesesnel je zavzdihnil in povzdignil pogled h gospe Katarini.

»Kako plemenito je vaše mišljenje,« je rekel, »odslej ne bom občuoval samo vaše lepote, nego tudi vaš značaj.«

Te besede so spravile gospo Katarino v resno nevoljo. Rada bi bila mladega Mesesnela energično zavr-

nila, a premagala se je, čuteč, da mora imeti nekaj ozirov do domačega sina.

»S takimi komplimenti me bode še razvradili, da bom postala ošabna,« je končno rekla in ostala s svojega sedeža. »To ni prav in mi tudi ne dela nobenega veselja.«

Mesesnel je dobro čutil, kar mu je hotela gospa Katarina s tem reči. Cesar mu niso povedale besede, to mu je razodel glas, s katerim so bile izrečene. Toda bil je neobčuten za take nežne, majhne pšice. Samo zametel je in se gospe Katarini globoko poklonil.

»Ne zamerite mi,« je prosil. »Malo pridem med ljudi in vsled tega sem neroden v izrazih, kadar me simpatija do kake osebe prevzame... oprostite.«

Gospa Katarina ni vedela, kaj bi rekla. Bolj se kakor Mesesnelove besede so jo ženirali goreči pogledi tega najnovejšega čestila. Ozrla se je po dvorani, kakor bi z očmi iskala pomoči. Tolsta soproga Mesesnelovega knjigovodje je bila ravno začela svirati na klavirju nov valček. Baron Herbert je ujel proseči pogled gospe Katarine, v trenutku je bil pri nji in jo je na veliko jezo mladega Mesesnela odvedel na ples.

(Dalje prihodnjik.)

ga, posestnik in župan v Temenici; Anton Bohorč, posestnik v Spodnjem Suhorju; Jakob Orazem, posestnik in ključavničar v Ribnici; Ivan Jerman, posestnik in gostilničar v Krškem; Tomaž Črne, posestnik v Črnomlju; Franc Stefanec, posestnik v Ratežu; Ernest Hribar, posestnik in trgovec na Jesenici; Franc Beg, posestnik na Zgornji Sušici; Ivan Gliebe, posestnik v Smuku; Anton Trček, posestnik in klobučar v Metliki; Alojzij Slajpah, posestnik in gostilničar v Veliki Loki; Iv. Kump, posestnik in lesni trgovec v Koprivniku; Janko Bohte, posestnik v Zastavi; Stefan Kožar, posestnik in gostilničar v Črnomlju; Josip Kalin ml., posestnik v Obrežah; Franc Zupančič, posestnik v Trebnjem; b) nadomestni: Dimitrij Stefanovič, posestnik in čevljar v Novem mestu; Karel Barborič, posestnik in trgovec v Novem mestu; Josip Cvetan, posestnik v Mali Cikavi; Ivan Planinšek, posestnik v Dolnjih Kamencih; Anton Medved, posestnik v Ločni; Fran Grašič, posestnik v Gotni vasi; Franc Božič, posestnik in trgovec v Novem mestu; Franc Možina, posestnik in gostilničar v Novem mestu; Franc Rohman, posestnik in gostilničar v Malem Zlatenku.

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani poziva svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo pogreba prvega društvenega dobrotnika, najstarejšega planinca in častnega člana gospoda Franceta Kadilnika, ki se vrši v petek, dne 14. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v Leonišču.

Naše ribarstvo. Piše se nam: Pogostoma je slišati pritožbe o pokončevanju rib posebno letos do zadnjega dobrodelnega dežja. Kako bi se dalo temu v okom priti, pač ni težko vprašanje. Vsaka tatvina ali poškodba, vsako zastrupljenje ali bodenje z orodjem naj bi se eksemplarno kaznovalo z zaporom in obzgodbo na odškodnino — pa bi bilo kmalu bolje. Če pojde tako dalje, kakor zadnji čas, bodo naše vode kmalu brez rib. Še nekaj. Deželni zbor bo naposled vendar prišel do dela. Ali bi se ne dalo kaj izdatnega storiti za ribarstvo. V drugih deželah posvečajo ribarstvu največjo pazljivost. Praga na pr. je za Vltavo kupila lansko leto za 100.000 K ribjega zaroda za oploditev. Kaj pa se stori pri nas? Morda bi vendar kazalo ustanoviti društvo, ki bi zamoglo ribarstvu kaj koristiti. Nekaj ljudi je vendar, ki se utegnejo stvari posvetiti.

Jez v Gruberjevem kanalu. V petek ob 11. dopoldne je bilo stanje Ljubljanske je 2 m 18 cm pod 0. Do 8. zvečer pa je voda že narasla za 2 m 20 cm torej v 9 urah. Iz hidrografskih zapisov dež. vlade je razvideti, da je nekaj Ljubljanska v eni noči narasla za 1 m 70 cm ali toliko, kakor sedaj, še nikdar. Delo pri jezcu se je nekaj zakasnilo in pred koncem septembra nikakor ne bo dovršeno. Škoda ni velika, ker je voda odnesla samo nekaj lesa, pilotje pa vsi stoje. Voda že znatno pada.

V klerikalnem konsumu v Vevčah. Za mesecnih šestdeset kron bila v službi neka Marija Gregorec. Kljub tako nizki plači je živela ženska silno nobel, dasi je imela skrbeti za 5 ali 6 otrok. Bila je zelo klerikalna. Pri vsej njeni klerikalnosti so jo pa odločnojč faktorji konsuma odslavili iz službe. Ženska je šla in si kupila lepo hišo. Ljudem je vsa stvar precej uganka, zato bi radi zvedeli od „Slovenca“, ki je sicer o vsaki stvari tako dobro poučen, naj bi tako-le pri priliki povedal, zakaj je bila Gregorec odpuščena iz konsuma v Vevčah.

Braino in pevsko društvo „Ladija“ v Devinu priredi v nedeljo dne 16. t. m. javno tombolo v korist slovenskega otroškega vrta v Devinu. Dobitki so činkovina 100 K, tombola 200 K. Začetek ob 6. uri zvečer. Pred in po tomboli bodo javni ples. Svirala bode vrla godba iz Mavhinj. Zvečer se bodo zažigali umetni ognji. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelni namen, prosimo slavno občinstvo, da uvaža to prireditve. V služaju slabega vremena se bode vršila tombola dne 23. avgusta t. l. Finančno takso plača dobitelj dobitkov.

Tepež. V nedeljo večer se je v Štruljevji gostilni v Gunoljah sprlo več faotov. Mizarski pomočnik Franc Čuden se je napotil proti domu, a se je kmalu ves krvav vrnil v gostilno. Kakor se je dognalo, napadel ga je fant Tone Sono in mu zadal s polenom na glavi več težkih poškodb. Smrtonovarno ranjenega so prepeljali v tukajšnje deželno bolnišnico.

Smrtina nesreča. V Lloydovem arsenalu v Trstu je 33letni Anton Bestok, kotlar iz Kopra, padel 12 metrov globoko. Poškodovan se je tako, da ne bo okrevaj. Stit mu je zatilnik, zlomljeni obe piščali itd. Ranjenec se je umiraje dal poročiti s svojo zaročenko Antonijo Brajnik,

ki ji je obljubil poroko in hotel na vsak način izpolniti to obljubo.

Odbor gor. akad. fer. društva „Vesna“ se je v svoji prvi seji konstituiral sledeče: Predsednik: dr. Jos. Hacin, I. podpredsednik: iur. Ciril Pavlin, II. podpredsednik: iur. Joža Sajevo, tajnik: vet. Lovro Tepina, blagajnik: techn. Vinko Majdič, knjižničar: iur. Ivan Stanonik, tajnika namestnik: iur. Juro Jan, blagajnika namestnik: iur. Fran Suhadolnik. Pregledniki: phil. Evgen Vavken, med. Andrej Jenko, vet. Joža Sink. Odbor gor. akad. fer. društva „Vesna“ posvije vse tt. člane, da se kar najštevilneje udeležijo zleta gorenjskih sokolskih društev, vršnega se dne 15. t. m. v Kranju. Člani se zbero ob polu 11. na vrtu gostilne g. Mayrja.

Narodna čitalnica v Slovenjem gradcu priredi v nedeljo dne 16. avgusta koncert z veselico. Ker je čisti dobiček namenjen v pokrije klavirja, se bodo preplačila hvaležno sprejemala.

Strupene gobe je prodajal v Trstu 65letni Jakob Gržen in Senožeč. Zaprlj so ga.

Pobegnil je iz zapora okrožnega sodišča v Celju Florijan Panagl.

Vdrugič omožena pri živem prvem možu. V Gorenji vasi nad Medvodami se je svoj čas poročil posestnik F. S. Vzel je za ženo žensko, ki mu je prinesla v zakon 4000 goldinarjev. Zakon pa ni bil srečen. Tri tedne je bila žena pri možu, potem jo je pa pobrisala od njega. Pravila je, da bi domači kreg in prepir, ki je nastal z njenim prihodom v hišo, že se prestajala, da bi trpela sitnarije taščin in svakinj, a da je šla proč, je vzrok mož, ki ni pravi mož, ampak — ne tič ne miš — možki in ženska, vse skupaj. Mož so preiskali zdravniki, ki so potrdili, da ženska govori resnico. In šla je prosinjo do papeža, ki je razveljavil zakon. Ženica je bila zdaj prosta. Stvar je trajala ravno 17 mesecev, predno jo je rešil Rim. Zdjaj si je ženska poiskala drugega moža. Dasi stara 45 let, je vzela 26letnega samca iz Most pri Ljubljani. Upati pa je, da bo ta zakon bolj srečen za ženo kot je bil prvi.

Slovensko gledališče v Trstu. Za predstoječo sezono prevzame „Dramatično društvo“ v Trstu od „Tržaške posojilnice in hranilnice“ gledališko dvorano v „Narodnem domu“ v izključni najem, tako da bo „Dramatično društvo“ v bodoče svobodno razpolagalo z gledališkimi prostori, kar bo gotovo važen faktor za nadaljni razvoj slovenskega gledališča v Trstu. Intendanca je angažovala za prihodnjo sezono doslej 14 moči, 8 igralcev in 6 igralic, ki so večinoma izšli iz domačih gledaliških šol. Z ljubljanskega gledališča sta angažovana samo Verovšek in Danilova.

Utonil je. Ko se je 8. t. m. več otrok iz Bača pri Zagorju, okraj Postojna, igralo ob jami, ki je bila meter visoko napolnjena z vodo, padel je sedemletni Pavel Kirn vanjo. Otroci so klicali na pomoč in Kirna so res potegnili živga iz vode, a je umrl kmalu nato. Mati utopljenceva je bila na polju, ko se je ponesrečil.

Premije za stavljenje koz za leto 1907 so dobili okrožni zdravniki gg. dr. Julij Dereani v Kamniku, dr. Živko Lapajne v Št. Vidu nad Ljubljano in dr. Konstantin Konvalinka v Lužemberku.

Obešil se je v Podpeči 22letni hlapec Alojzij Tavželj, ki je služil pri posestniku Petru Ložarju. Bil je doma iz Vrbljenj. Vzrok samomora ni znan.

Konec voznih ugodnosti na Južni železnici. Dne 15. t. m. izide razglas, da s 1. oktobrom t. l. prenehajo na Južni železnici vse ugodnosti glede voznine, in sicer se odpravijo returnni vozni listki, pa tudi znižanje tarifa za kombinirane vozne listke, dočim se znižanje cen za abonirane vozne listke znatno omeji.

Za poštno upraviteljco v Vuhred pride gđ. Hedvika Vauptič iz Gor. Štajerske.

Ogenj. V Trstu je gorelo v hiši št. 9. v vicolo S. Vito, ki je last dedičev Tomaža Holta. Ogenj je napravil škodo za 10.000 K.

Perinčič, dobro znani duhovnik goriške nadškofije, ki ima marsikaj na svoji vesti, je suspendiran. Že pred časom, ko ni imel nobene službe, se ga je usmilil devinski dekan, ter ga nastavil v Famljah v svojem področju. Slednjič je Perinčič vendar doletelo to, kar bi ga moralo doleteti že pred davnim časom in marsikatero pohujšanje bi bilo odstranjeno.

Zaprlj so 21letnega natakara Ferdinanda Justa iz Zetla pri Ptuj, ker je ponesrečil 100 K.

Vojaški beguni ali špijoni? Sodišču v Celovcu so izročili orožniki pet mladih Italijanov, opraviženih v uniformo italijanskih vojaških lovcev. Aretiranci pravijo, da so pobegnili od svojega polka in pribežali

čez mejo, v Celovcu pa sodijo, da so ogleduhi.

Društvena godba ljubljanske aka- koncertuje jutri, v četrtek zvečer pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika V. V. Talicha ob vsakem vremenu v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Po ameriško. Včeraj se je iz Amerike povrnil Lovro Gorjup iz Viča z izvoščkom pripeljal v neko gostilno poleg kemične tovarne. Ko je ob 11. zvečer govoril z neko uradnikovo vdovo, katere otroci so tudi v Ameriki, ga je nazval uslužbenec v kemični tovarni Jožef Dürnplatz za ameriškega agenta. To je Gorjupa tako razkačilo, da je potegnil iz žepa samokres in z njim ustrelil v glavo izzivača Nemea Dürnplata, potem pa zbežal proti „Zeleni jami“. Dürnplatz, ki je na desnem očesu močno poškodovan, so prepeljali v deželno bolnišnico.

Priporočljiv tujec. Ko je prišel včeraj v Kovačevo gostilno v Kolodvorskih ulicah popit neki tujec vrček piva, in ga potem plačal z bankovcem za 20 K, je, ko mu je natakara dala nazaj drobiž, bankovec in drobiž pobasal v žep in jo odkuril v mesto.

Iz garnizijskega zapora sta pobegnila včeraj popoldne 24letni prostak tukajšnjega c. in kr. 27. pešpolka Fran Hammere, rodom iz Feldkirchena in 25letni prostak c. in kr. 83. pešpolka Leopold Oton Flasch, rodom z Dunaja. Prvi je bil zaradi desertacije že ponovno kaznovan. Krenila sta proti Štefanji vasi.

Čigav je vol? Glasom neke brzoglavke je neki neznan Hrvat prodal mesarju Bučarju na Rakeku vola, ki je bil baje nekje ukraden. Pravi lastnik naj se obrne zanj do prvega varnostnega oblastva.

Pogreša se 14letni Feliks Čepelnik, ki je bil do minolega tedna v varstvu pri Andreju Kregarju v Vižmarjih št. 59. Deček je za svojo starost majhen, je brez dokumentov in je videti nekoliko bebast. Kdor o njem ve, naj sporoči županstvu v Št. Vidu nad Ljubljano.

V deželno bolnišnico so pripeljali delavca Ivana Božjaka, ki je padel v rudniku v Trbovljah kakih 30 m globoko ter se po celem životu močno poškodoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 20 Hrvatov in 34 Slovencev, nazaj je pa prišlo s posebnim vlakom 400 Ogrov in Hrvatov. V Heb je šlo 25, v Inomost pa 20 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Sluga Henrik Schaeperl je izgubil zlato brožo. Orožniški nadporočnik g. Fran Hadrigar je našel žensko ročno torbico s srednjo vsoto denarja, delavka Klementina Zlatičeva pa srebrno žensko uro. Lastniki dobe oboje nazaj pri magistratu.

Drobne novice.

— **Profesor Wahrmond** je že napovedal, da bo v zimskem semestru predaval na nemškem vseučilišču v Pragi o kanoničnem premoženjskem in patronatnem pravu. Predaval pa bo le do božiča, nakar nastopi enoletni dopust, da napiše večje delo o kanoničnem procesu.

— **Razpust češke anarhistične zveze.** Praška policija je razpustila zvezo radikalnih socialistov, imenovanih tudi anarhisti. Zveza je štele 4000 članov. Pri vseh odbornikih po celem Češkem so se vršile hišne preiskave.

— **Vožnja skozi goreč gozd.** Pri Algesirasu na Španskem je nastal velik požar v gozdu, skozi katerega je pripeljal ekspresni vlak. Vlakovodja je spoznal, da bi bili vsi potniki izgubljeni, ako bi ostali v gozdu, zato je pognal skozi goreči gozd na življenje in smrt. Vsi potniki so dobili težke opekline, da so jih morali prenesti v bolnišnico. Vozovi so bili vsi osmojeni in nekateri so že goreli.

— **Edisonov zrakoplov.** Edison je povabil zrakoplovca Farmana k sebi ter mu razkazal načrte za svoj zrakoplov na krnilo. Farman je pričel, da bo Edisonov zrakoplov daleč prekosil vse tozadevne dosedanje iznajdbe.

— **Pol mesta Skoplja je zgorelo,** večinoma turške hiše. Škoda znaša nad tri milijone kron.

— **Srbska skupščina** je sprejela državni proračun za leto 1908. z 79 glasovi proti 27 glasom.

— **Mednarodni kongres hudo-** delcev je hotel sklicati v Čikago znani sociolog dr. Reichmann. Ideja se je razbila, ker policija ni hotela dovoliti udeležnikom prostega prehoda, temuž je zagrozila, da bo takoj vse zaprla.

— **Poroka hčere francoskega** predsednika gđ. Fallieres s predsedniškim tajnikom Lanesom se je vršila v ponedeljek najprej civilno, potem pa cerkveno. Pri civilni poroki so bili navzoči vsi ministri, pri cerkveni pa le diplomatski zastopniki

»katoliških« držav, med njimi tudi avstro-ogrski poslanik grof Khevenhüller.

Razne stvari.

* **Čebelni pik — zdravilo.** Kakor znano, vpliva čebelni pik blagodejno proti revmatizmu. To zdravilo moč hote neki ameriški čebelarje praktično izkoristiti. Stopel je z lekarnarjem v zvezo ter mu obljubil priskrbeti vedno zadostno množino žel pikajočih čebel, da se pripravi iz njih zdravilni strup proti revmatizmu. Za 1000 žel zahteva 20 mark. In kako pride zviti Amerikanec brez škode do strupenih žel? Oblež se v debeli kavčuk, ki ga poprej nadrgne s konjsko dlako. Tako oblečen se gre sprehajati med panji. Čebele zaduhoj vonj po konju, ki jim je posebno zopern ter takoj planejo po preoblečenem. Ta se pusti napikati, doma pa izvleče žela iz kavčuka.

* **Blamaža spiritistov.** Nedavno je razpisal Gustav de Bon s podporo princa Rolanda Bonaparte in dr. Darieca nagrado 2000 frankov za medij, ki pri dnevni svetlobi more vzdigniti na mizi ležč mal predmet, ne da bi se ga dotaknil. Samo pet oseb se je oglasilo, da poizkusijo srečo, a prišli ste samo dve osebi, ki sta si stvar ogledali, potem pa odšli, ne da bi se vrnili. Fijasko za spiritiste je torej popoln, posebno, če se vpoštevata, da odlični spiritisti sedanosti, dr. Maxwell, zagotavlja, da svetloba dneva ne ovira dela spiritistov. Spiritisti zdaj pravijo, da so pred 40 leti duhovi vzdignili celo mizo, na kateri je blo za 75 kg težkega kamenja. Nam se pa zdi čudno, da bi mediji, ki so pred 40 leti vzdignili 75 kg, sedaj ne mogli vzdigniti niti par gramov, 2000 frankov zaslužiti v dveh minutah in rešiti »važno znanstveno vprašanje«, bi se pač izplačalo.

* **Hči ustrelila očeta.** Pri družini Amosa Polhemusa v Delmontu v Ameriki so vladali večni prepiri. Kadar možu ni kaj ugajalo, je žena godrnjala, kadar je pa žena godrnjala, se je mož smejal. V družini so vladale že dalj časa neznosne razmere, vsled katerih je oče skoro poblazel. Te dni je Polhemus prišel domov že najbrž z namenom, da pobije in postrelja celo družino. V kotu svoje sobe je opazil debelo gorjačo in hitel z njo v družinsko sobo, kjer je opazil svojo šestnajstletno hčer Alice; takoj je zavihel nad njo debeli kol, da se je Alice pri priči onesvestila in zgrudila na tla. Ta trenotek je prišla v sobo tudi njegova najstarejša hči Helena in grozila očetu, da ona napravi konec pretepu, če ne miruje. Oče se ni zmenil za njene opomine, temveč hotel v gorenje nadstropje, kjer je spala mati z najmlajšim otrokom. Divjak tudi nad ženo zavihiti svoje orožje in jo udari po hrbtu, da se je skrivila. Udarce je zadela tudi otroka v zibeli. Dočim je še stal pri postelji svoje žene in se pripravljaj na drugi mahljaj, da ženo ubije, se je prikazala na vratih Helen z besedami: »Vi ubijate svojo ženo, a hči svojega očeta,« sprožila je tri kroglice na Polhemusa, svojega očeta, ki je na mestu izdihnil. Streljanje in pobijanje v hiši je privabilo na lice mesta veliko sosedov. Hči je še držala kadeči se revolver, s katerim je ubila svojega očeta, v roki, ko jo je dospela policija aretirala. V svojo obrambo ni izpovedala ničesar drugega, kot da so družinske razmere zahtevale, da se naredi konec takemu položaju. Da ni ona ustrelila očeta, bi mož svojo ženo gotovo ubil. Raje je videla, da je mati živa, kot pa njen oče, ki se loti svoje žene.

* **100nadstropno poslopje.** Ako bode zidanje visokih hiš v New Yorku tako hitro napredovalo, kakor sedaj, potem bodo v par letih imeli prvo stonadstropno poslopje. Tega mnenja so namreč newyorški arhitekti, kajti minulo je sedaj jedva 21 let, odkar so v New Yorku zgradili prvo visoko hišo. Ta hiša še sedaj stoji in je visoka deset nadstropij. Dne 1. maja je bila dograjena 41 nadstropna Singerjeva hiša na Brodwyu, dočim bode 51 nadstropna hiša Metropolitan družbe v kratkem dogotovljena. Načrti za 62nadstropno poslopje zavarovalne družbe Equitable, so že izdelani in vloženi in kmalo bomo lahko poročali, da se v New Yorku gradi prva hiša, ki bo sto nadstropij visoka.

* **Kongres slepcev.** Pretekli teden je zboroval v Manchesteru kongres slepcev. Udeleženci so bili iz vseh evropskih držav, pa tudi iz Indije, Avstralije, Amerike in Japonske. Predsednik Royle je pozdravil udeležence ter humoristično obžaloval, da ne more vseh videti. Potem se je razpravljalo, kako naj vlade posameznih držav skrbijo za slepce. Konstatiralo se je, da živi največ slepcev na Angleškem, kjer so jih našli približno 40.000. Zvečer so priredili slepci koncert s petjem in humorističnimi deklamacijami.

Telefonska in hrzjojavna poročila.

Slovenski kmetovalci na Češkem.

Kolin, 12. avgusta. Celo naše potovanje je ena sama slovesnost. Od Budjejevic do Trebenice, od Prage do Kolina povsod nas pozdravljajo najpresrečnejše in kar imajo najlepšega, nam kažejo. Tukaj nas je mestni zastop slovesno sprejel, okrajni zastop pogostil in mesto nam je dalo slovečo Kmochovo godbo na razpolago. Slovenski agrarci.

Radi Tolstega obsojen.

Petrograd, 12. avgusta. Dnevnik »Slovo« je bil obsojen v globo 2000 kron, ker je priobčil neki članek iz peresa grofa Levja Nikolajeviča Tolstega.

Nova železnica na Turškem.

Carigrad, 12. avgusta. Uprava orientalske železnice je na turško vlado vložila prošnjo za koncesijo, da sme zgraditi normalnotirno železniško progo iz Prištine na srbsko mejo.

Gonja proti Srbom na Hrvaškem.

Zagreb, 12. avgusta. V Kostajnici so zaprli 22 uglednih Srbov, češ, da so aktivno sodelovali v odboru, ki si je nadel nalogo revolucionirati jugoslovanske dežele in jih osvoboditi od tujega jarma. V Kostajnico je odšel tukajšnji državni pravdnik Akurti.

Vohun Nastić zaprt.

Zagreb, 12. avgusta. Vohuna Nastića, ki je povzročil s svojo brošuro »Finale« gonjo proti Srbom, so zaprli, da bi si s tem zagotovili glavno pričo v procesu proti srbskim »veleizdajalcem«. Predno ga je policija aretovala, ga je v hotelu »Avstrijski cesar« posetil dr. Josip Frank.

Sandanski o položaju.

Carigrad, 12. avgusta. Vodja bolgarskega revolucionarnega gibanja Sandanski se je izrazil, da Bolgari ne odlože preje docela orožja, dokler ne dobe zanesljivih garancij, da se bo ustava pošteno in pravično izvajala. Nadalje zahteva Sandanski, da se duhovščina odstrani iz šol in da se pouk popolnoma laizira. Sandanski priznava turščino kot državni jezik, zahteva pa, da morajo uradniki v krajih, kjer prebivajo Bolgari, biti večji bolgarskega jezika.

Ogrska vlada ne ve ničesar o velikosrbski propagandi.

Budimpešta, 12. avgusta. Budimpeštanska korespondenca priobčuje oficialni komunikacije, v katerem se zanika, da bi se bil ministrski predsednik dr. Wekerle na Dunaju posvetoval z ministrom zunanjih del baronom Aehrenthalom tudi o velikosrbski propagandi. Preiskavo radi veleizdajstva je povzročila zgolj Nastićeva brošura »Finale«.

Zaslišanje Gjorgja Nastića.

Zagreb, 12. avgusta. Zaslišanje vohuna Gjorgje Nastića je trajalo včeraj dve uri in se danes nadaljuje. Preiskovalni sodnik je neprestano na delu in je baje zbral že mnogo obtežilnega materiala proti — officialni Srbiji. Preiskava je baje dognala, da je bil sedež jugoslovanskega, oziroma srbskega revolucionarnega gibanja Novi Sad in Karlovec. Govori se, da bo policija še danes aretovala več uglednih srbskih politikov. V afero je baje zapleten tudi saborski poslanec in hrvaški delegat v peštanskem parlamentu srbski radikalec dr. Krasojević.

Dementi Nastićevih trditev.

London, 12. avgusta. Srbski poslanik je pooblastil »Times«, naj kategorično dementuje Nastićeve trditve, priobčene v brošuri »Finale«, ter jih proglasijo za podlo laž.

Kralj Edvard v Išu.

Išl, 12. avgusta. Danes ob 11. je dospel semkaj kralj Edvard. Na peronu ga je čakal cesar s svojim spremstvom. Vladarja sta se objela in dvakrat poljubila. Na to je kralj Edvard korakal mimo častne stotnije in pozdravil na kolodvoru navzoče nadvojvode in nadvojvodinje. Med navdušenimi ovacijami prebivalstva sta se vladarja odpeljala v cesarski grad. Cesar je ostal pol ure v sprejemnem salonu pri svojem gostu.

Izgredi na Francoskem.

Besancon, 12. avgusta. Včeraj so bile tudi velike delavske demonstracije. Da napravi mir in red, je vojaštvo moralo rabiti orožje. Več oseb je bilo ranjenih.

Svobodni slovenski in Slovenke, prispevajte za Trubarjev spomenik.

Rnjževnost.

»Narodna knjigarna« priporoča naslednje knjige:

Ivan Cankar: Aleš iz Razora. Povest iz narodnega življenja. Broširan 1 K 50 vin., vezan 2 K 50 vin., spošto 20 vin. več.

Ivan Lah: Vaška kronika. Zgodovinske povesti iz dobe turških vojsk, kmečkih vstaj in verskih bojev. Broširan 1 K 70 vin., vezan 2 K 70 vin., s pošto 20 vin. več.

Zbirka znamenitih povesti. Prvi snopič. Maksim Gorkij: Človek. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Zbirka znamenitih povesti. Drugi snopič. Vaclav Beneš: Brodovski odvetnik. Roman. Cena 1 K 50 v., s pošto 1 K 60 v.

Rado Murnik: Najhujši sovražniki. Poučna razprava o roditeljih nalezljivih boleznih. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Ante Beg: Slovensko - nemška meja na Koroškem. Narodopisna in zgodovinska razprava o koroških Slovenceh. Z zemljevidom. Cena 1 K 50 vin., vezano 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron. Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko, turškim cesarstvom in slovenskimi ter hrvaškimi pomorskimi roparji. Dve knjigi. Cena obema 2 K, s pošto 40 vin. več.

M. Senčar: Čez trnje do sreče. Roman iz slovenskega življenja. Cena 1 K 20 vin., vezan 2 K 20 vin., s pošto 10 vin. več.

Fr. Remec: Premaganci. Novela iz ljubljanskega življenja. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

K. Oblak: Stara devica. Povest. Cena 60 v., s pošto 70 v.

Ante Beg: Ustoličenje koroških vojvod, kulturno zgodovinske črtice. Cena 30 v., s pošto 40 v.

Novi obrtni red. Slovenska izdaja. Cena 1 K, s pošto 1 K 10 vin.

Novi vinski zakon, ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotrtar in vsak vinogradnik. Cena 70 vin., s pošto 80 vin.

Vzorna pravila za obrtne zadruge. Cena 50 vin., s pošto 60 vin.

Vzorna pravila za pomočniške zbornice. Cena 30 vin., s pošto 40 vin.

Delavski red za opekarne, sestavljen po določbah zakona in ministrskih naredb. Ta delavski red mora biti nabit v vseh opekah. Cena 50 vin., s pošto 60 vin.

Tiskovine za odvete in notarje. Troškovnik a 5 vin., pooblastila za civilno in kazensko zastopstvo a 5 vin., notarski akti na navadnem papirju a 5 vin., na močnem in finem dokumentnem papirju a 15 v.

Kubična knjiga za trgovce z lesom. Obsega rezan, tesan in okrogel les vse debelosti, računani na čevlje in metre. Cena vezani knjigi 5 K, s knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 40 v.

Novi hitri računar. Praktična knjižica, ki ima vse, kar je v kupilu in prodaji potrebno, že zanesljivo izračunano. Cena vezani knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 40 vin.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca julija 1908. sledeče doneske, oziroma prispevke:

I. doneski nabiralnikov: dr. Vilko Maurer, Krško, pri Gregorju 6 K 30 vin.; ženska podružnica Trst, in sicer pri g. Luksu, Prosek 10 K, konsumno društvo v Barkovljah 2 K 10 vin., skupaj 12 K 10 vin.; I. Činkole, Ljubljana 6 K; I. Ušlaker, Črnomelj, iz Spreizerjevega nabiralnika 5 K; Josip Šter, Tržič 4 K; Lojzika Roš, Hrastnik 25 K 4 vin.; I. Činolenec, Vrhnika 10 K; Olga Gombačeva, Matavun 15 K; moška podružnica Trst, in sicer kavarna »Comercio« 45 K 55 vin., restavracija »Balkan« 1 K 35 vin., kavarna »Balkan« 2 K 77 vin., čitalnica 2 K knjigotr. Gorenjec 2 K 63 vin., skupaj 54 K 30 vin.; dr. Vladimir Sernee, Maribor v »Narodnem domu« 34 K, pri »Pošti« 15 K, skupaj 49 K; dr. Jos. Komljanec, Ptuj, v Narodni čitalnici 11 K 23 vin., pri Muršcu 2 K 32 v., skupaj 13 K 55 vin.; Peter Malič, Vinica 10 K; A. Fajdiga, Sodražica 30 K; Fr. Konšek, Trojane 5 K; restavracija »Narodni dom«, Ljubljana 4 K 18 vin.; Jos. Kotnik, Sv. Jošt 60 vin.; Ant. Feganeli, Miren 10 K; Jan Blagajne, Vače 5 K; podružnica na Vranskem, in sicer v gostilni g. Košenine 5 K; Brinovec 3 K, Turniška 7 K, skupaj 15 K; M. Lončar, Tržič 30 K; gostilna pri »Zlati ribi«, Ljubljana 4 K 70 vin.; Bertica Müllerjeva, Zagorje ob Savi 6 K; V. Ogorlec, Škofljica 5 K; V. Watzak, Šmartno, in sicer pri F. Sajovcu 8 K 96 vin., v pl. Wurzbaeh 3 K 10 vin., A. Primfalk 11 K 30 vin., Al. Haslinger 5 K 74 vin., I. Razboršek 1 K 54 vin., Iv. Robavs 1 K 50 vin., Ig. Zore 5 K 66 vin., skupaj 37 K 80 vin.; gostilna Ivan Zupan-

čič, Ljubljana 10 K; R. Orel, Prvačina, v gostilni Mozetič 5 K 39 vin.; Fran Jelenc, Brdo, v gostilni Fr. Kompare, Krtna 7 K 14 vin., gost. Vek. Škofič, Sv. Vid 6 K 7 vin., gost. Jos. Bevc, Lukovica 8 K 56 vin., skupaj 21 K 77 vin.; G. Pikel, Postojna, gost. Fr. Arko 10 K 88 vin., pri g. Pikel 5 K 62 vin., skupaj 16 K 50 v.; podružnica Ljutomer, in sicer pri Vaupotiču 3 K 80 vin., pri Sršenu 10 K 20 vin., skupaj 14 K; Lav. Cvetnić, Rojan 5 K 60 vin.; Mina Kovač, Hrib 8 K 50 vin.; I. Kodermač, Sovodje 5 K; G. Pikel, Postojna, v narodnem hotelu g. Paternosta 18 K 14 vin.; moška podružnica Ajdovščina, Josip Vidrih 11 K 14 vin.; pisarna Lokar 2 K 73 vin.; g. Ig. Kovač 4 K 10 vin., gost. Jos. Mare. 1 K 89 vin.; rgt. Fran Repič 6 K 80 vin.; trg. M. Malik 79 vin., trg. Stipko Stehar 2 K 73 vin., skupaj 30 K 18 vin.; moška podružnica Celje, iz nabiralnika gost. mesto »Gradeec« in konfidenti skupaj 54 K 83 vin.; moška podružnica Idrija, in sicer v gostilni Iv. Grušna 20 K, pl. Premerstein 10 K 40 vin.; Fr. Božiček 3 K 60 vin., skupaj 34 K; podružnica Ljutomer, od zadruge Cven 4 K 9 v.; Iv. Maselj, Novo mesto, in sicer gostilna pri »Vratihi«, K. Rozman 14 kron 77 vin., Jakše 11 K 52 vin.; Tušek 6 K 60 vin.; v Kandiji v gost. Štembur 10 K 20 vin., Al. Pavlin, Trebnje 13 K, Al. Šlajpah, Velika Loka 8 K, skupaj 64 K 9 vin.; gost. na Rožniku pri Ljubljani 5 K 70 v.; France Drole, Laški trg v pivnici 14 K 50 vin.; Val. Vončina, Gor. Logatec, in sicer pri Riharju 3 K 72 v., pri Ferjančiču 7 K 24 vin., skupaj 10 K 96 vin.; Janez Kropivnik, Sveče 5 K; Iv. Mrzlikar, trafika, Ljubljana 3 K 18 vin.; gost. pri »Orlu« Gorica 12 K; Filip Černe, Tomaj, in sicer v gost. Skrežlj, Tomaj 1 K 40 vin. in na veselici v Dutovljah nabrala in nabirala Bezika Živic 14 K 60 vin., skupaj 16 K; Jakob Zalaznik, Ljubljana 12 K 30 vin.; Josip Živic, Skope 6 K 80 vin.; Helena Fegandi, Miren 9 K; podružnica Ljutomer, in sicer v gostilni Kukovec 4 K; Ljudmila Mašera, Kobarid, pri odhodnici svetnika Fabijana nabrala 30 K, Ig. Bajželj, Kamna gorica 2 K 12 vin.; Simon Gregorčičeva knjižnica, Ljubljana 5 K; I. Drenik, Ljubljana, iz gostilen v Šiški: pri Breskvarju 38 vin., Lukežič 5 K 34 vin., P. Rak 1 K 36 vin., Tonih 44 v., Mohar 7 K, skupaj 14 K 52 vin.; R. Rainhofer, Rajhenburg 36 K 56 vin.; podružnica Polzela, 9 K 20 vin.; Tomo Šorli, Komen, in sicer Jos. Žigon 6 K, Fr. Nemec 6 K 3 vin., J. Adamič 2 K, Ant. Raubar 2 K, Drag. Nabergoj 4 K, Iv. Della Schiava 6 K 24 vin., Avg. Stare 27 K 1 vin., A. Konal 3 K 33 vin., skupaj 56 K 61 vin.; Flor. Zorko, Družinska vas 4 K 50 vin.; L. Bučar, Kostanjevica, v čitalnici 15 K; moška podružnica v Radovljici, in sicer Florjan Jane 21 kron, pri R. Kunsteljnu 16 K, skupaj 37 K; restavracija pri »Roži«, Ljubljana 30 K 66 vin.; Andr. Lovše, D. M. v Polju 3 K 65 vin.; Fran Mravljak, Vuhred, v hiši gospe Pahernikove 12 K 40 vin.; Iv. Vrhovnik, Ljubljana, v trnovskem župnišču 7 K 37 vin.; družbina pisarna, Ljubljana 5 K 10 vin.; Franjica Pavlin, pri Francu, Podbrezje 38 kron; Tomaž Olip, v Selah pri Borovlju 10 K; Ivan Koželj, slovensko omizje pri Tratniku, Celovec 25 K; dr. Vlad. Sernee, Maribor, iz nabiralnika v »Narodnem domu« 17 K, pri »Pošti« 3 K, skupaj 20 K; gostilna »Jamnikova«, Ljubljana 7 K 20 vin.; Simon Gregorčičeva čitalnica, Ljubljana 4 K 20 vin.; podružnica Velike Lašče, in sicer M. Hočevar 5 K 46 vin., J. Pucelj 4 K 42 vin.; I. Hočevar (Padarjev) 6 K 90 vin., I. Hočevar 5 K 40 vin., Fr. Grebene 74 vin., U. Somrak 3 K, Št. Podboj 2 K, Mar. Kastelec 1 K 86 vin., J. Grušen 5 K, J. Žužek 5 K 8 vin., skupaj 39 K 86 vin.; gost. Konšek, Trojane 5 K 80 vin.; gost. pri »Petelinčku«, Gorica 18 K; gost. pri Gorjancu, Gorica 4 K; restavracija pri »Jelenju«, Gorica 2 K 40 vin.; Leni Kozar, Turjak 10 K; Iv. Ušlaker, Črnomelj, iz Spreizerjevega nabiralnika 10 K; Josip Mešiček, Sevnica 27 K 40 vin.; Tomo Šorli, Komen, pri Jos. Kovačiču v Komnu 7 K 31 vin., Lud. Ditrich, Postojna 8 K; Janko Garvas, Faravas v Petrinji 4 K 33 vin.

Uj ravništvu našega lista so poslali: »Le kleplji, kleplji« nabral v veseli družbi v Šiški 320 K. G. dr. Janko Vilfan, odvet. v Radovljici 26 K, iz neke poravnave v kaz. zadevi K. ca. J. — G. M. Mežan, učitelj v Orehku 2 K, nabrane v veseli družbi v Šoli. — G. Milka Širca na Uncu 12 K, katere je nabrala na vrtu g. Beleta med Cerkljani, Rakovčani ter domačini. — G. A. Skulj, nadučitelj v Tržiču 380 K z dostavkami: »Ko so bili veseli štajerci v Tržiču, za vsako trkanje groš!« — Skupaj 47 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Slovinci, kupujte najboljše J. Kebrovo čisto za čevlje v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Razširjena domača zdravila. Vedno večja povpraševanja po Moll-ovem francoskem žganju in soli dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, slasti koristnega kot bolniški utekočilec, dobro znano antirevmatično masilo. V steklenicah po K 1-90. Po poštnem povšetji razpošilja to masilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salochnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po dešeli je izredno sahtevati MOLL-ov preprakt, saznanozan v varnostno znamko in podpisom. 4 85-11

1. 2699 Rogaški nareja apetit, Tempel-vrelec' pospešuje prebavljanje in ureja odvajanje.

Grand Cirque Frères Villand (prej E. RENZ) pride v nekoliko dneh s posebnim vlakom, obstoječim iz 22 vagonov v Ljubljano. 2801

Zlata svetinja Berolin, Pariz, Rim itd. 8002-20. **Seydlin** Najboljše kozm. čistilo za zobe. **Izdoluje!** O. Seydlin Stritarjeva ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preiskusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnja in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In to je: »Seydlin«.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljše priznana **Tanno-chinin tinktura na lase**

katere okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I steklenica z navodlom 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, spočiljalit, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dož. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novega zgradbenega Fran Jožefovega labil. mesta. 25 32

Slov. planinsko društvo v Ljubljani naznanja tužno vest, da je njegov velezaslužni častni član in požrtvovalni dobrotnik, gospod

France Kadilnik danes (12. avgusta) ob 1/6. uri zjutraj 83 let star mirno v Gospodu zaspa. Pogreb se vrši dne 14. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v Leonišču k Sv. Križu.

Ravnateljstvo trgovaškega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njega mnogoletni član, gospod

France Kadilnik zasebnik danes ob 6. zjutraj po dolgi bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v 83. letu starosti mirno zaspa v Gospodu. Truplo pokojnika bo v petek, dne 14. avgusta ob 4. popoldne iz mrtvašnice v Leonišču prepeljano k Sv. Križu in ondi položeno k večnemu počitku. Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin. V Ljubljani, 12. avgusta 1908.

Fran Sopčič blviš brivski mojster včeraj ob 7. zvečer po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 29. let, mirno preminil. Pogreb nepozabnega rajnika bo v četrtek, dne 13. avgusta ob 5. popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, 12. avgusta 1908. Žalujoči ostali.

Jožef Ženko nadzornik južne železnice po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč. Pogreb drugega rajnika bo jutri, 13. avgusta ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Ravniharjeve ulice št. 4, na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, 12. avgusta 1908. Žalujoči ostali.

dr. Anton Arko okrajni zdravnik po kratkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoč, dne 11. avgusta t. l. ob 3. zjutraj v Ljubljani (Leoninum) v 62. letu starosti mirno zaspa v Gospodu. Pozemski ostanki drugega premirulega se v sredo, dne 12. avgusta ob polu 2. popoldne iz Leonina v Ljubljani po svečanostnem blagoslovljenju prepeljejo z mrtvaškim vozom v Škofjo Loko ter isti dan po zopetnem blagoslovljenju ob 5. popoldne položijo na ondnotnem pokopališču k zadnjemu počitku. Sv. zadušne maše se bodo darovale v župni cerkvi v Škofji Loki. V Škofji Loki, 11. avg. 1908.

Marija Mayer roj. Arko naznanja v svojem ter v imenu vseh drugih sorodnikov vsem znancem in prijateljem prežalostno vest, da je njen srčno ljubljani, nepozabni brat, ozi. svak, stric in prastric, gospod

dr. Anton Arko okrajni zdravnik po kratkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoč, dne 11. avgusta t. l. ob 3. zjutraj v Ljubljani (Leoninum) v 62. letu starosti mirno zaspa v Gospodu. Pozemski ostanki drugega premirulega se v sredo, dne 12. avgusta ob polu 2. popoldne iz Leonina v Ljubljani po svečanostnem blagoslovljenju prepeljejo z mrtvaškim vozom v Škofjo Loko ter isti dan po zopetnem blagoslovljenju ob 5. popoldne položijo na ondnotnem pokopališču k zadnjemu počitku. Sv. zadušne maše se bodo darovale v župni cerkvi v Škofji Loki. V Škofji Loki, 11. avg. 1908.

Zahvala. 2795 Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob smrti našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

Albina Viranta učiteljja izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa g. nadučitelju Legatu za njegovo veliko požrtvovalnost in za ganljivi nagrobni govor, slavnemu sokolskemu društvu za polnočestvino udeležbo in za prekrasni venec, vsem gg. uradnikom in vsem drugim, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku in s tem tolažili našo neotolajljivo žalost. Logatec, 12. avgusta 1908. Žalujoči ostali.

Albina Viranta učiteljja izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa g. nadučitelju Legatu za njegovo veliko požrtvovalnost in za ganljivi nagrobni govor, slavnemu sokolskemu društvu za polnočestvino udeležbo in za prekrasni venec, vsem gg. uradnikom in vsem drugim, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku in s tem tolažili našo neotolajljivo žalost. Logatec, 12. avgusta 1908. Žalujoči ostali.

Albina Viranta učiteljja izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa g. nadučitelju Legatu za njegovo veliko požrtvovalnost in za ganljivi nagrobni govor, slavnemu sokolskemu društvu za polnočestvino udeležbo in za prekrasni venec, vsem gg. uradnikom in vsem drugim, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku in s tem tolažili našo neotolajljivo žalost. Logatec, 12. avgusta 1908. Žalujoči ostali.

Albina Viranta učiteljja izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa g. nadučitelju Legatu za njegovo veliko požrtvovalnost in za ganljivi nagrobni govor, slavnemu sokolskemu društvu za polnočestvino udeležbo in za prekrasni venec, vsem gg. uradnikom in vsem drugim, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku in s tem tolažili našo neotolajljivo žalost. Logatec, 12. avgusta 1908. Žalujoči ostali.

Solidna postrežba! Nizke cene! **Pozor!** Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi na postaje železnice ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača tvrdka 2800-1 **Solidna postrežba! Nizke cene!** **Josip Škerlj.** spediter.

Meteorološko poročilo.					
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	
11. 9. zv.	733.3	19.3	sl. jz. zahod	jasno	
12. 7. zj.	734.0	16.5	sr. svzh.	oblačno	
2. pop.	734.5	14.4	sr. jvzh.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 18.3°, norm 19.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm. Po noči nevihta. **Kupi se takoj že rabljeno, toda dobro ohranjeno sidro (Anker)** Ponudbe je pošiljati na naslov: J. M. Finck's Eidam, Dol pri Ljubljani. 2794

stanovanje z 2-3 sobami za takoj ali pa za november. 2790-1 Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

HOTEL „ILIRIJA“ v Ljubljani. Jutri, v četrtek, 13. avgusta velik **KONCERT** popolne Ljubljanske društvene godbe pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika **Vaclava Talicha.** Začetek ob 8. Vstop prost. Na obilen obisk vljudno vabi 2797 **Marija Novak** hotelirka.

KINEMATOGRAPH The Royal Wonder Bio The greatest Bio-Theater of the world. 2793 **Danes, 12. avgusta t. l. velika predstava** v Lattermannovem drevoredu Vsake tri dni nov spored. Izvleček iz sporeda: **Pogledi iz Švice.** 9. Švica pozimi. 2. Proga Montreaux - Oberland. 3. Slap Rena pri Schaffhausenu. — **Manevri nemške mornarice.** — **Medvedji lov v Sibiriji.** — **Naš kruh.** — **Umetniške točke iz Bio-Variété:** 1. Punčka z udi. 2. Plesalka po vrvi. 3. Čudovita senca. (V barvah). 4. Spretna komorna sobarica. — **Napad na železnico v Divjem zapadu.** — **Krovčeva hči.** Prizor iz življenja v več slikah. — **Vesele vsakovrstnosti.** — **Živeče cvetlice.** (V barvah). — **V deželi sanj.** Prizor v barvah po Jules Verneu.

Vsak dan predstava. Začetek ob polu 9. zvečer. — Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri. **Cene:** Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1.60 K; I. prostor 1.20 K; II. prostor 80 v.; III. prostor 60 v.; IV. prostor 40 v. **L. Geni** ravnatelj. **M. Gavrič** poslovođa.

Stanovanje

2 sobama in pritlikino se odda za novembrov termin na Tržaški cesti št. 13. 2698-3

Učenec

se sprejme takoj v špecerijsko trgovino. Več se izve na Sv. Petra cesti št. 14 v Ljubljani. 2700-3

Posojilniški uradnik

izurjen v vseh posojilniških poslih, zmožen slovenskega, nemškega, hrvaškega in italijanskega jezika, želi spremeni svojo dosedanje službo. Ponudbe na „Zvezo slovenskih zadrug“ v Ljubljani. 2541-4

Brivski pomočnik

zanesljiv, vreden in za moška dela spretno uporabljen, se sprejme v službo. Plača po dogovoru. 2791 Več se izve pri g. Ivanu Kastelec, brivskem mojstru v Florijan-skih ulicah št. 25.

Sprejmeta se v stalno delo kleparski pomočnik in vajenec

pri Simonu Negru, kleparju v Po-stojni, podružnica v Cerknici. 2720-3

Ženitna ponudba.

Železnični uradnik, star 27 let, lepe zunanosti, simpatičen, srednje postave, premožen, 3 lepo prihodno-stjo, želi znanja 3 izobraženo in pre-možno gospico. Fevke imajo prednost. Le resne ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, je poslati do 22. avgusta t. l. na naslov: „Uran 27, Trst, poste restante“. Tajnost je za-iamčena. 2696-4

V nedeljo 23. avgusta t. l. ob 11. dopoldne

se bode prodala na prostovoljni javni dražbi

velika nova vila v Rudolfovem

ležeča ob ljubljanski cesti, oddaljena pet minut od novomeškega ko-ledvora. Vila je pripravna tudi za gostilno, ima štiri separirana stano-vanja, katerih vsako obsega štiri lepe sebe, veliko kuhinjo s shrambo, dve kleti in v vsakem delu vile ena ko-pališna soba. Prodala se bode skupno ali pa tudi na dva dela, ker je tako zidana. Kupci si lahko ogledajo vilo sami in dobe natančnejša pojasnila pri posestniku g. Alfonzu Minissi-niju, stavbnemu podjetniku v Ru-dolfovem. Izključna cena cele vile je 70.000 kron. Dražba se vrši na licu mesta. 2792-1

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudna zbirka

600 kosov samo za 5 kron

ni priložnostni nakup in si sicer! Pristna ivercarska pat. slat. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki natančno gre, s šte-tno tvorniško pisemno garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: mansetni, ovratniški in naprski gumbi; belni amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsta igla s simli-briljantom; mična damska damska broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov s imit. klastnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter naj-lepšimi pogledi sveta; prekr. kolje za na vrat ali v lase iz pristnih jutrovnih biserov; b. indijskih čarovnikov — razvedro vasko družbo in še 360 rast. predmetov, koristnih in neu-t. trpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z olog. slat. Roskopf žepno uro, ki je sama z olog. solist. vredna, samo 5 kron. Po dvakrat toliko vredna, samo 5 kron. Po povzetju ali denar naprej (tudi znakke) pošilja S. URBACH, svetovna razpošiljalnica. München št. 57.

H. B. Kóor naroči 3 navtika, in pridenom ustrezaj prima angl. britov ali 6 najla. Kopali-rukov. Za naloge dobe denar takoj nazaj, vsak tisto tvoj izkušnja. 2455

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Sprejme se trgov. pomočnik

prva moč, če mogoče vojaštine prost, zmožen obeh deželnih jezikov, v trgo-vino z mešanim blagom M. Velevec v St. Jerneja. 2744-3

Veliko zalogo gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komadi; plošče od 1-80 naprej pri-poroča

FR. P. ZAJEC, urar 2291 Ljubljana, S'ari trg 26. 13

Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

5-50 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob ne-deljah in praznikih do Trbiža).

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Po-drožico, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

Inženir - hidrotekt Konrad Lachnik, Ljubljana

Boštjanova ulica št. 4. Erzelovi: Lachnik-Ljubljana.

Lična hiša

se preda iz proste roke za zelo nisko ceno. 2718-3 Pojasnila daje A. Mohle, Režna dolina št. 202 pri Ljubljani.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje daje najlepši blek in ohranja usnje stanovitno NIGRIN je z zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809-24

Napredaj povsod. St. Fernolend, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj

Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

5-50 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob ne-deljah in praznikih do Trbiža).

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Po-drožico, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane drž. koledver:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni).

Za graščino v Slavoniji se k finim ljudem 1890 perfektna

kuharica

ali gospodinja, ki zna prav dobro kuhati. Imela bi v kuhinji dekle. Pla-čilo 36 kron. 2763-4

Dopisi z izpričevali in sliko na uprav. „Slov. Naroda“.

V nekem malem mestu na Spod. Štajerskem je napredaj posestvo in sicer 2760-2

enonadstropna hiša

z gostilno, mesarijo

ter z zraven pripadajočimi 15-16 orali stavb-nega sveta. Zraven pripada tudi ena hiša s hlevom, pripravno za kakega obrtnika.

Vse to z vsemi premičninami, orodjem in vsemi zalogami se proda za 68.000 K. Pogoji jako ugodni. Nastopi se lahko takoj. Vsa trgovina brez zadržka in konkurence.

Zraven se tudi proda malo posestvo z gostilno. Cena 1300 kron. Cenjeni kupci se naj blagovolijo obratovati na g. Vincenca Jamnika v Slov. Gradcu (Štajersko).

2760-2

Kavarna „ILIRIJA“

Ljubljana ■ ■ 3 minute od južnega kolodvora ■ ■ Ljubljana

je vsak dan

vso noč odprta.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“

v Pulju v Istri

prodajata vina:

Vino z Visa, črna liter po 40 in 42 h Teran (obran) liter po — in 40 h

Isljanece, črna „ 48 „ 50 Muškati (bel, sladki) „ 56 „ 60

Isljanece, črna „ 54 „ 56 „ 56 „ 60

Dalmatince, črna „ 36 „ 38 Refoško „ K 1'60

Šiljer, (Opolo) „ 34 „ 36 Marsala „ 1'40

Šiljer, (Opolo) „ 40 „ 42 Pelinkovec „ 1'20

franko kolodvor Pulj v izposlojenih posodah, ki se ne uračunijo, pa jih je treba čimprej vrniti

franko kolodvor Pulj Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 66 litrov naprej. Za priročnost svojih vin popolnoma jamčiva. 895-11

1002-117

Za vsako ceno prodajam

od 1. do 15. avgusta 1908

vsa letna oblačila za dame, gospode, dečke in otroke.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIČ

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Št. 26.392. 2785-2

Razglas.

Valed raspisa o. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 7. avgusta 1908

št. 18501 se z ozirom na to, da se je dokazala steklina pri enem psu, ki se je klatil po Viču in Glincah in skoraj gotovo tudi po Tržaški cesti ter je v občinah Vič in Bresovica ugriznil več psov, odreja na podlagi § 35. zakona z dne 29. februarja 1880 drž. zak. št. 35 za mesto Ljubljano od današnjega dne naprej do preteka

pasja kontumacija

V tem času morajo imeti vsi psi, torej tudi oni, ki se na vrvioci vodijo po ulicah, torbe, ki popadanje popolnoma zabranjuje.

Tudi se ne smejo jemati psi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd.

Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive snake, mora to takoj naznani mestnemu magistratu, psa pa do daljne odredbe varno zapreti.

Pse, ki bodo za časa kontumacije prosto ali brez dobro napravljene torbe letali okrog, bo konjaš polovil in pokončal, proti lastnikom se bo pa kazensko postopalo.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 10. avgusta 1908.

45-93

Zavarje poslojpa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škoda cenjuje takoj in najkrajše. Ukliva najboljše alove, kodar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podpore v narodne in občinske namene.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vseskeni slovensko-narodno upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, urar pismo se v lastnej bančni hiši v Gospodarskih ulicah št. 22.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vjudno naznanjam, da sem pričel izvrševati **tesarsko obrt na gledu (Gorenjsko)** ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela. 2727-3

Avg. Erat

oblastveno skušeni tesarski mojster.

Slivovka

tropinovec 1296-36
kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerani ceni v zamisljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Vsa 1443-17
parketska dela
prevzema ter da material
JOSIP PUCH
Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!

Najnovejše bluze

svilnate, batistne, čipkaste, volnate in iz modnega blaga, damski klobuki najnovejše mode, moderni pasovi, damski in otroški predpasniki, spodnja krila, ovratniki in kravate. Dalje priporoča svoje bogato zalogo domačega dela tudi po meri in po najnižjih cenah

F. Just-Maschke

Ljubljana, Židovske ulice št. 3. 2252-8

GOSTILNA

na Šmarjetni gori pri Kranju
(3 četrt ure s kolodvora Kranj)
se priporoča izletnikom.

Pristna pijača in okusna gorka in mrzla jedila ter skrbna in točna postrežba zagotovljena. Cene zmerne. Krasen razgled. Priporoča se z vsem spoštovanjem

JERNEJ ŠKOFIC

gostilničar na Šmarjetni gori.

2733-2

St. 24.277.

Razglas.

2749 2

C. kr. deželna vlada je razpisom z dne 17. julija 1908, št. 15.266, dovolila, da se v mestu ljubljanskem tudi

vsako tretjo sredo v mesecu vrši semenj za konje.

Vsled tega privolila se glasi § 2., točka c, tržnega reda živinskim sejmom v dež. stolnem mestu Ljubljane z dne 22. junija 1907, št. 11.150, tako - le :

„Prvo in tretjo sredo vsakega meseca je dopuščeno poleg navedene živine prignati na trg tudi konje“.

Mestni magistrat ljubljanki,

dne 28. julija 1908.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za redbine in obrt
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Dve hiši

na glavnem trgu v Spodnji šiški, zraven cerkve, sta takoj napredaj. V hišah, ki se dobro obrestujeta, se nahaja več stanovanj. Proda se tudi že parcelirani stavbni

prostor

za 30 lepih hiš. 2598-7

Kupoi naj se obračajo pismeno na Jos. Seidla v Spodnji šiški

Krasno
BLUZE
največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsakovrstna krila, perilo
In otroške obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Dušar
STARI TRG št. 23.

2716 Glavna zaloga v lekarni
Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Primarius
dr. V. Gregorič
Ljubljana
kronska ustna voda
EUODIN
Zakonito varovano.
Specijaliteta za kadičce.
10 do 15 kapljic v kozarec vode.
Cena 2 kroni.

Glavna zaloga v lekarni
Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Malinčev
SIRUP
lekarnarja
Piccolija
v Ljubljani
2271
c. in kr. dvornega dobavitelja, papeževskega dvornega dobavitelja je izborni prirodni izdelek. Poštni zabojček s 3 kg sirupa se pošlje poštne prosto proti povzetju za 5 K, v godčkih po 10, 20, 40 in 100 kg sirupa z zavojem vred po 1 K za kg. Sterilizirane steklenice z okoli 1 kg vsebine se prodajajo v Ljubljani po 1 K 50 h. V zabojih po 25 stekl. z zavojino vred v Ljubljani po 1 K 35 h. Naročila po povzetju.

Pozor!

Aspiranti za enoletne prostovoljce!

Izkušnja kaže, da mora vsako leto mnogo takih mladeničev nastopiti 3letno prezenčno službo, ki bi si bili lahko pridobili pravico do enoletnega prostovoljstva, ker so zamudili pravočasno položiti predpisano inteligentno izkušnjo, oziroma se pripravljati za to izkušnjo. „Prvi zagrebški vojaško-prigibalni zavod“ (šola in internat) je doslej dokazano dosegal izborne uspehe pri enoletno-prostovoljskih aspirantih, ki jih je pripravljaval na izkušnjo. Tudi letos se odpre za take aspirante glavni tečaj in sicer 1. septembra.

Prijave in morebitna vprašanja naj se čimprej naslavljaajo na ravnateljstvo zavoda

VILJEM JELENČIČ

2721-3

c. in kr. topničarski major v p., lastnik in voditelj zavoda v Zagrebu, Kukovičeva ulica 15.

868 49

Velika

zaloga oblek za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

Priznana najboljša

delavnica za izdelovanje oblek po meri.

Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

St. 25877.

Razglas.

2730-3

Da se čimprej olajša pomanjkanje na kmetih, ki je nastalo po deželi vsled suše, se bo oddalo na račun od c. kr. poljedeljskega ministrstva vsled ukaza z dne 27. julija t. l. št. 30962 dovoljene podpore 200.000 s posredovanjem „Gospodarske zveze“ in „Zveze slovenskih zadrug“

— seno po nižanih cenah —

onim kmetovalcem, ki trpijo na pomanjkanju krme in se ubožni, da bodo lažje gospodarili in si ohranili živino.

Z ozirom na to, da obsega pomanjkanje krme celo deželo in z ozirom na omejena sredstva, se more ozirati samo na one kmetovalce, ki so res zelo ubogi in potemtakem niso v položaju, potrebno seno si po obstoječih tržnih cenah nabaviti.

Po oblastvenih poizvedbah se bo dognalo, kdo da je potreben omenjene podpore.

Seno se bo oddalo dotičnim kmetovalcem po ceni, ki ne bo presejala 6-7 K pri meterskem centu. Ta cena bi se samo v posebno ozirovrednih slučajih mogla znižati, posebno tedaj, ko bi bilo bivališče dotičnega kmetovalca od najbližje železniške postaje zelo oddaljeno.

Seno po označeni ceni se bo pripeljalo na železniško postajo, ki je najbližja dotičnemu bivališču; za odpeljavo od postaje v bivališče pa imajo skrbeti kmetovalci sami na lastne stroške. Kupna cena se ima vplačati po dobavi pri posredujoči zvezi.

Prošnje za dobivanje sana po nižanih cenah se imajo vložiti

najkasneje do 14. avgusta 1908

pri podpisnem mestnem magistratu ali ustmeno ali pismeno ter je v njih napovedati bivališče, število konj in goveje živi e, kakor tudi napredno množino sana.

Na poznejše vlozene prošnje se ne bo moglo ozirati.

Z vložitvijo dotične prošnje je prositelj vezan, napovedano množino sana sprejeti.

Vsaka zloraba, posebno prodaja pridobljenega sana je strogo prepovedana, ter se bo v dotičnem slučaju kaznovala po kazenskem zakonu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 5. avgusta 1908.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke, zarezano strešnike (sistem Marzola)

(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varno proti nevihti.)

Portland-cement najboljše vrste, pečl, štedilnike in drugi stavb. material.

1908-23

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.